

MAAILMAN ERI KULMILTA

Kiina jatkaa talous- uudistustaan

PEKING Kiina - Aiemmin yleisyyssavaroina pidettyjen jääkaappien, pesukoneiden ja polkupyörien hankinta on Kiinassa tänä vuonna helpompaa. Näin lupasi viime viikon keskipäivänä Kiinan johto, joka syksyllä käynnisti radikaalin talousuudistuksen sarjan.

Kiinan kommunistisen puolueen teoreettinen aikakauslehti Punallisuus vakuutti, että talouden uudistaminen on sopusoinnussa sosialismin kanssa ja että talouden uudistaminen on nimeltään rohkeasta.

Kiinan pääministeri Zhao Ziyang ilmoitti myös palkan korotuksista useilla aloilla uuden vuoden puheessaan. Punalipun julkistamassa puheessa Zhao antoi ymmärtää, että palkkoja nostetaan ennen eräiden tuotteiden edessä olevia hintojen korotuksia.

Kiinassa subventoidaan lähes kaikkia tekstiili- ja elintarviketeollisuuden tuotteita samoin kuin Mao Tseungin liikennettä ja asumista. Nämä subventiot ovat ylläpitäjiä kaikkien valtion menoista. Zhao mukaan näitä menoja on pienennettävä.

Zhao ilmoitti jo päivää aikaisemmin, että Kiinan valtio luopuu tänä vuonna maataloustuotteiden ostomonopolistaan. Tämä monopolio oli edesmenneen Mao Tseungin maatalouspolitiikan kulmakiviä.

Ydinfyysikko loikkasi

WASHINGTON - Huomatava neuvostoliittolainen ydinfyysikko Artem Kulikov on loikkanut Yhdysvaltoihin, missä hänelle on myönnetty poliittinen turvapaikka. Siirtolaivastuviranomaisten mukaan 51-vuotias Kulikov ei palannut takaisin Neuvostoliittoon joulukuun lopussa, vaan anoi poliittista turvapaikkaa.

Kulikov työskenteli tieteilijänsä vaihto-ohjelman puitteissa Chicagoissa Yhdysvaltoissa. Hänellä on kolme muun maanmiestensä kanssa. Hän oli määrätty lentävä Neuvostoliittoon 24. joulukuuta, mutta hän katosi Chicagosta lentokentältä. Ulkoministeriön mukaan Kulikov varmisti neuvostoliittolaisille diplomaatteille, että jää Yhdysvaltoihin omasta tahdostaan.

Pakkanen surmannut satoja Intiassa

DELHI Intia - Pakkasalo ja lumisateet koettelevat parhailleen Pohjois-Intiaa, ja ainakin 200 ihmisen kerrotaan kuolleen pakkasen kourissa.

Intialainen uutistoimisto UNI ilmoitti viikko sitten, että yksinomaan koillisessa Biharin osavaltiossa on kolmen päivän aikana menehtynyt 190 ihmistä. Bihar on Intian köyhän osavaltio, ja surmansa saaneet olivat asunnottomia.

Lento-, maantie- ja rautatie-liikenne katkesi osittain pohjoisissa osavaltioissa, kun jäävä sumu rajoitti näkyvyyden muutamaa metriä, kerrottiin Delhi-lentoasemalta.

US ja EEC sopivat terässotansa

BRYSSEL Belgia - Yhdysvaltain ja Euroopan talousyhteisön EEC:n välinen terässotaa vältettiin viime viikon perjantaina viime hetkellä, kun EEC suostui rajoittamaan teräspuhtavien Yhdysvaltoihin 7,6 prosenttiin Yhdysvaltain markkinoinnista vuosina 1985 ja 1986. EEC:n valmistamien teräspuhtavien osuus Yhdysvaltain markkinoista oli viime vuonna 14,6 prosenttia.

Diplomaattitahojen mukaan sopimukseen päästiin EEC-maiden suurliittolaiskohtaan kokouksessa.

Yhdysvaltain hallitus rajoitti marraskuussa yllättäen teräksen tuontia EEC:stä sillä perusteella, että se haittaa Yhdysvaltain tuotantoa. Amerikkalaiset valittivat, ettei EEC ollut noudattanut epävirallista sopimusta, jonka mukaan teräksenviennin olisi pysyttävä kohtuullisena, korkeintaan 7,6 prosenttia markkinoista.

Aseneuvottelut luvassa

GENEVE Sveitsi - Yhdysvalat ja Neuvostoliitto julkistivat tiistaina yhteisen lausunnon, missä he ilmoittivat ryhtyvän uusiin strategisia aseita koskeviin neuvotteluihin.

Neuvottelut Neuvostoliiton ulkoministeri Andrei Gromykon kanssa kahden päivän ajan neljän eri otteeseen ulkoministeri George P. Shultz luki yhteisen lausunnon, missä luvattiin kolmen eri neuvotteluryhmän muodostamista. Yksityisesti tutkittiin matkan ohjelmia, toinen keskittämään aseita ja kolmas avaruusaeskeitä. Lausunnon mukaan kaikkia kolme harkitaan ja tarkastellaan suhteissa toisiinsa.

Tarkasta neuvottelujen alkamispäivästä ilmoitetaan myöhemmin ensi kuussa. Päätös tehdään diplomaattisten kanavien kautta.

Lausunnon mukaan neuvottelujen päämääränä on saada aikaan sopimukset, joiden avulla voidaan estää aseiden avaruudessa sekä tehdä siitä loppu maan päällä. Lisäksi tullessa rajoittamaan ydinaseita.

Shultz sanoi tämän olleen hyvän alun, mutta ei kuitenkaan usko neuvottelujen täydelliseen onnistumiseen.

Hän sanoi amerikkalaisten saapuneen Geneven neuvotteluihin optimistisin toivein joskin realistisin odotuksin.

Kumpikaan osapuoli ei puhunut reportteille ennen tämän yhteisen lausunnon julkistamista. Toisen neuvottelupäivänä ilmapäiri oli kuitenkin ensimmäistä tuntuva leppoisempi ja Shultz ja Gromyko laskivat jopa leikkii poseerattessaan valokuvajille.

US-Japanin kaupankäynnissä edistymistä

LOS ANGELES Kalif. - Presidentti Ronald Reagan ja Japanin pääministeri Yasuhiro Nakasone tapasivat toisensa viime viikon keskiviikkona. He neuvottelivat keskenään lähes kolmen tunnin ajan ja julkaisivat sen päätyttyä yhteisen lausunnon.

Lausunnon he sanoivat päättäneensä yhteistyön avata Japanin kaupamarkkinat amerikkalaisille tuotteille. Kumpikin nimesi korkeatasoisia kabinettinsa virkailijoita valvomaan ja kiirehtiämään asian toimeenpanemista.

Yhdysvaltain hallitus on jo pitkään ilmaissut suurta huolestumista maiden välisestä kaupavajeesta, vuonna 1984 se oli jopa \$35 miljona.

Reaganin mukaan kumpikin osapuoli lupasi työskennellä siinä määrin tulevina kuukausina avoimen markkinoiden edistämiseksi ja sanoi heidän vastustavan protektionismia parhaansa mukaan.

Nakasone puolestaan sanoi Japanin harjoittavan sellaista talouspolitiikkaa, mikä auttaisi taloudellista kasvua.

Yhdysvallat haluaa päästää Japanin markkinoille erityisesti niillä tuotteillaan, joilla on suuria kilpailumahdollisuuksia. Tähän ryhmään kuuluu mm. high-tech, metsäteollisuustuotteet sekä lääkit ja kaukoviestilaitteet.

Eräs raportterien kanssa keskustelleet US virkailija sanoi Reaganin hallituksen olevan "erittäin tyytyväisen" neuvottelujen lopputuloksesta. Hän sanoi Nakasonen olevan mielen, joka tunnetusti pitää sanansa.

Joulukuussa Japani oli suosittu vapaaehtoisin rajoittanut teräksen viennin Yhdysvaltoihin. Monet pitivät sitä poliittisena myönnytyksenä, mikä tarkoittaisi, että valmista ilmapäiriä viime viikollisella tapaamisella.

Alijäämä kongressin suurin purtava

WASHINGTON - Tuskin mikään tapahtuma Washingtonissa, mahdollisena poikkeuksena saattaa olla presidentin virkaanvihkimistilaisuus, on poliittisesti yhtä dramaattinen kuin uuden kongressin virkaanastuminen. Viime viikolla 99. kongressi vannoi virkavalansa ja erilaiset symbolit, rituaalit ja seremoniat antoivat leimansa Capitolin kukkulle.

Kongressin jäsenet näyttivät tavanomaista totisimmilta, tietoisina tulevien kuukausien vaikeuksista ja välttämättömyydestä tulkista ja ratkaisuista. Suurimpana purtavana uudella kongressilla on yli \$200 biljoonan alijäämä.

Musta pastori William H. Gray III valittiin viime viikolla yksimielisesti edustajahuoneen budjettikomitean puheenjohtajaksi. Välttämättä valintansa jälkeen hän sanoi alijäämän su-

Turvavyö pakollinen New Yorkissa

NEW YORK N.Y. - Tammikuun ensimmäisenä päivänä New Yorkin osavaltio, ensimmäinen koko maassa, otti käyttöön turvavyön. Lain alaisuudessa matkustavien tulee käyttää turvavyötä. Lain rikkomista saattaa seurata jopa \$50 sakko.

Laki oli käytössä jo useita kuukausia viime vuoden puolella, mutta sen pakollista noudattamista lykättiin tammikuuhun asti jotta ihmisillä olisi ollut aikaa tottua ajatuksien.

Osavaltion viranomaiset mainostivat turvavyöä laajan mediakampanjan välityksellä. Moottoriajoneuvoviraston arvioon mukaan 300-400 ihmishenkeä pelastuisi sekä mikäli edes puolet kaikista autoilijoista noudattavat lakia. Lisäksi säästytään noin 72,000 loukkaantumista.

Valtion poliisit ryhtyivät tarkallemaan lainnoudattamista välttämättä vuoden vaihtuessa uuteen.

Laki koskee kaikkia New Yorkin osavaltion rajojen sisäpuolella matkustavia autoilijoita.

YK rakennuttaa konferenssikeskuksen Etiopiaan

YK, NEW YORK - Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous päätti rakennuttaa 73,5 miljoonaa dollaria maksavan konferenssikeskuksen näihin kohteisiin Etiopiaan. Ehdotus konferenssikeskuksen perustamisesta hyväksyttiin yleiskokouksen 122-5. Äänestämistä pidettiin 16 maata.

Yhdysvallat vastusti ehdotusta.

Paavi Johannes Paavali II vastaanotti pastori Jesse Jacksonin Vatikaanissa viime viikolla torstaina. Siivoksi keuhkien puolesta taisteleva Jackson kehotti paavia vieraillemaan Etelä-Afrikassa jotta ihmiset kiinnittäisivät enemmän huomiota siellä esiintyvään rotusortoon.

pistukseen olevan kongressin tärkeimmän tehtävän. Hän ei kuitenkaan usko, että välittömästi ryhdyttäisiin nostamaan veroja tai supistamaan Social Security avustuksia jotta tämä päämäärä olisi saavutettavissa.

Gray sanoi kuitenkin tilanteen vaativan tuntuja supistuksia sekä kotimaisissa ohjelmissa että puolustusvoimien budjetissa.

Kukaan edustajahuoneen demokraateista ei vastustanut Grayn valintaa puheenjohtajan virkaan.

Hänen edeltäjänsä Jim Jones (D-Okla.), huomattavasti konservatiivisempi jäsen, oli johtanut komittoa viimeiset neljä vuotta. Hän joutui jättämään puheenjohtajan paalin, koska asema on rajoitettu nelivuotiskaudelle.

Gray kritisoi presidentti Reaganin yhä keskenerästä budjettiehdotusta väittäen, että Valkoinen Talo ei ole halukas harkitsemaan puolustusvoimien menojen supistuksia.

Hän ei ole vielä valmis liittymään siihen joukkoon, jonka mielestä kaikkia ohjelmia - jopa Social Security - tulisi supistaa budjettikarsittuina aikana.

Väkiluku kasvanut

WASHINGTON - Väestönlaskentaviraston arvioiden mukaan Yhdysvaltain väkiluku oli 237,232,805 vuoden 1985 alkaessa. Lukema oli kaksi miljoonaa enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Tammikuun 1. päivän arvion perustuvat 3,7 miljoonaan syntymään, 2,0 miljoonaan kuolemaan ja 499,000 uuteen siirtolaiseen menneen vuoden aikana. Suurin yhden vuoden aikainen kasvu väestöstilastoissa tapahtui vuonna 1956. Silloin väkiluku kasvoi 3,1 miljoonalla.

Vuoden 1984 aikana esiintynyt kasvu oli 0,9 prosenttia, sama kuin vuonna 1983. Vuosina 1981 ja 1982 kasvu oli kokonainen prosentti. Suuren vaivuusien aikana kasvu esiintyi jopa 1,6 prosentista 1,9 prosenttiin.

YK, NEW YORK - Yhdistyneiden Kansakuntien yleiskokous päätti rakennuttaa 73,5 miljoonaa dollaria maksavan konferenssikeskuksen näihin kohteisiin Etiopiaan. Ehdotus konferenssikeskuksen perustamisesta hyväksyttiin yleiskokouksen 122-5. Äänestämistä pidettiin 16 maata.

Yhdysvallat vastusti ehdotusta.

Paavi Johannes Paavali II vastaanotti pastori Jesse Jacksonin Vatikaanissa viime viikolla torstaina. Siivoksi keuhkien puolesta taisteleva Jackson kehotti paavia vieraillemaan Etelä-Afrikassa jotta ihmiset kiinnittäisivät enemmän huomiota siellä esiintyvään rotusortoon.

Suomi pyysi NL:ta ohjusselvitystä

HELSINKI Suomi - Neuvostoliiton Helsingin-suurlähettilään V.M. Sobolevin mukaan Suomen ilmatilaa Inarissa loukannut esine oli "lentävä laite", joka oli harhautunut radaltaan Barentsinmerellä tapahtuneissa harjoitusammunnissa. Sobolev kävi viime viikon perjantaina illansuussa esittämässä Suomen ulkoministeri Paavo Väyryselle selvityksen ja hallituksen välittömän tapahtuneesta.

Sobolev pyysi tapaamista Väyrysen kanssa parituntia sen jälkeen kun Suomen ulkoministeri oli pyytänyt Neuvostoliiton selvitystä Inari-järven yläpuolella esiintyneestä "lentävästä kohteesta."

Tapaamisessa Sobolev oli ulkoministeriön tiedotteen mukaan esittänyt, että Barentsinmerellä 28. joulukuuta suoritettujen harjoitusammuntojen yhteydessä lentävä maali tekniikan vian vuoksi poikkesi annetuista suunnistaan. Sobolev totei olevan mahdollista, että lentävä maali tällöin loukasi Suomen ilmatilaa.

Neuvostoliitto esitti perjantaina myös välittömää Norjalle viikko sitten tapahtuneesta ilmatilan loukkauksesta. Neuvostoliiton Norjan-suurlähettiläs Dmitri Poljanski sanoi kysyvä, olleko niin sanotun lentävän risteilyohjuksen, joka teknisen vian vuoksi kulki läntiseen suuntaan ja sen jälkeen kun se oli laukaistu Barentsinmerellä neuvostoliittolaisesta laivasta.

Suomen rajavartiolaitos julkisti eilen tiedotteen, jossa todetaan että Suomen ilmailuviranomaisiin havaittiin mukaan perjantaina 28.12.1984 noin klo 2:30 ilmap. Suomen ilmatilaa lähestyi idästä Inarijärven itäpuolelta tunnistamaton kohde usean kilometrin korkeudella ja suurella nopeudella. Lapin lennot lähti ilmatilan loukkaukseen vasta kaksi Draken hävittäjää Rovaniemeltä, mutta koneet eivät saaneet kohdetta näkyviinsä. Lapin rajavartiolaitos käynnisti välittömästi lennon tutkinnan.

Rajavartiolaitoksen tiedotteen mukaan Tsuruvuonon Hietikkolahdessa asuva Valler pariskunta kuuli voimakkaan pamauksen. Muita havaintoja ei tehty.

Norjalaisteorian mukaan Suomen ilmatilaa Norjan kautta eksynyt ohjus tuhoutui ilmassa.

Asiantuntijoiden arvauksen mukaan Suomen ilmatilaa harhautunut ohjus oli joutunut epäkonttoon ja suunnisti tämän vuoksi väärin. Ohjus oli ilmeisesti harjoitusohjus, jossa ei ollut mitään laista taistelukärkeä.

Asiantuntijat arvelevat myös että ohjus oli suhteellisen lyhyen kantaman risteilyohjus.

Miehet ansaitsevat naisia paremmin

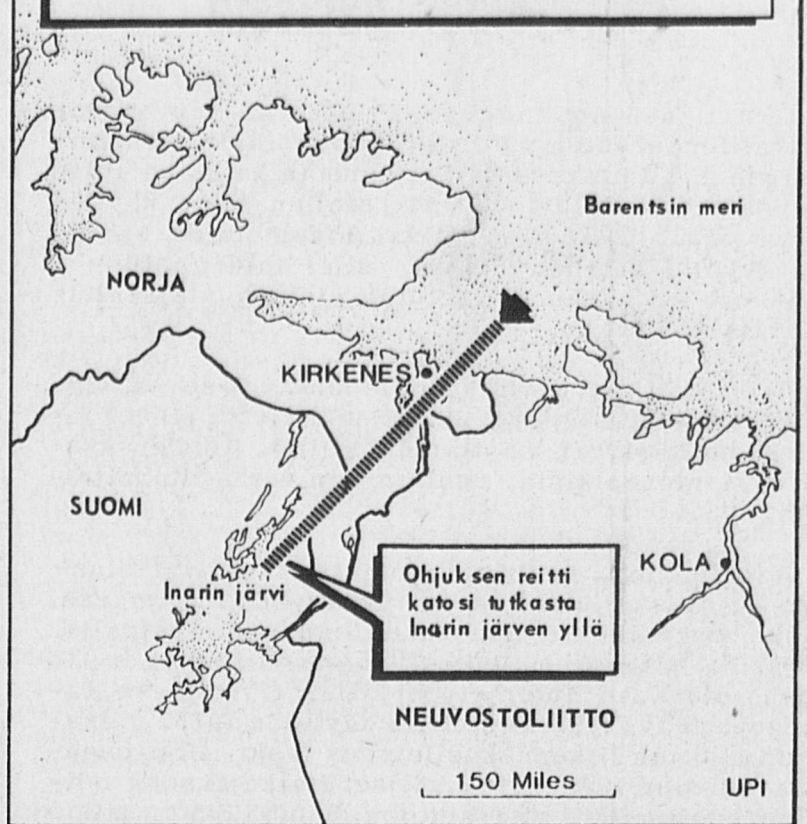
NEW YORK N.Y. - Hiljattain julkaistun Yhdysvaltain työläisiä koskeva tutkimus puhuu kylmiä totuuksia miesten ja naisten ansioiden välisestä eroavaisuudesta.

Kuutena peräkkäisenä vuonna on Working Woman aikakauslehti julkaisut asiaa käsittelevän tutkimuksen. Tänäkin vuonna tilastot osoittivat naisten ansioiden 29 eri ammattialalla olleen edelleenkin miesten ansiota alhaisempia. Tutkimuksen mukaan johtavissa asemissa olevat naiset ansaitsevat 37 prosenttia vähemmän kuin vastaavissa asemissa olevat miehet.

Jopa sairaanhoitoalalla, minä työvoimasta 96 prosenttia on naisia ja millä alalla naiset ovat myös esintävirosissa, miesten viikkoansiot ylittivät naisten ansiot \$117:lla.

Kaikki uutiset eivät kuitenkaan olleet niin suruttuja huonoja uutisia. Tutkimuksen mukaan johtajien viroissa olevien naisten lukumäärä kasvoi 1984 Jatkua sivulla 4

NEUVOSTOLIITTOLAINEN RISTEILYOJHUS NORJAN JA SUOMEN YLLÄ

Jollaisia neuvostoliittolaisissa pohjoisilla merialueilla ope-roivissa sukellusveneissä on. Tällaisia ohjuksia käytetään etupäässä merimaaleja vastaan.

Ohjus tuhoutui ilmeisesti o-malla pienellä räjähdyspanoksellaan korkealla ilmassa. Ohjus saattoi kuitenkin tuhoamishetkellä olla Neuvostoliiton puolella, sillä kuulohavainnot eivät välttämättä vahvista sitä.

Norja ilmoitti vasta keskiviikkona

OSLO Norja - Norjan viranomaiset ilmoittivat Suomen viranomaisille Norjan ilmatilan kautta lentäneestä neuvostoliittolaisesta risteilyohjuksesta vasta viime viikon keskiviikkona, viisi päivää välikoh-tauksen jälkeen, kertoi Norjan ulkoministeriön edustaja Per Paust perjantaina.

Ilmoitimme Suomelle pelkäs-tään kohteliaisuudesta, että ai-omme julkaista tietomme tapahtumasta, sanoi Paust Nor-jan uutistoimistolle NTB:lle. NTB:n saamien tietojen mu-kaan Norjalla oli syytä uskoa, että Suomen viranomaiset ohi-

että räjähdys olisi tapahtunut Suomen ilmatilassa mikäli oh-jus liikkui yllämainitulla nopeudella.

Jäätävän kylmän pakkassään johdosta (lämpömittarit Inari-järven lähistöllä osoittivat 50 minusastetta) Suomen hallituk-sen piti keskeyttää ohjuksen etsinnät tämän viikon alkupu-liskolla. Toiveet ohjuksen tai sen osien löytämisestä tässä vaiheessa näyttivät lähes toivottomilta.

Nato-lähteet Brysselissä il-maivat torstaina ihmettelynsä sen johdosta, ettei Norja ollut aiemmin paljastanut tapahtumaa liittolaisilleen.

Myöskään Norjan Nato-liit-to-laisille ei asiasta kerrottua en-nen keskiviikkona, Per Paust sanoi ja lisäksi, että Norjan ulko-ministeriö sai vasta sinä päi-vänä pääesikunnalta täydellisen selonteon jouluk. 28 päivän ta-pahtumista.

Suomen uutisia

Yllätyksneuvottelut risteilyohjuksista

Koivisto tapaa Palmen Tukholmassa

Suomen presidentti Mauno Koivisto matkusti epäviralliselle vierailulle Tukholmaan. Sunnuntaina alkanen matkansa afrika presidentti tapasi mm. pääministeri Olof Palmen sekä muita Ruotsin poliittisia ja ta-oluelämän johtohenkilöitä. Kotimaahan presidentti palasi tiistaina.

Ruotsin vierailun aiheina o-vat asioista perillä olevien läh-teiden mukaan mm. Pohjanla-ydinaseeton vyöhyke sekä pit-kän kantaman risteilyohjusten luoma tilanne.

Nämä kysymykset olivat nä-kyvästi esillä presidentti Koiviston uudenvuodenpuheessa. Hän toivoi pitkän kantaman risteilyohjusten täydellistä kiel-tämistä. Viitaten presidentti Urho Kekkosen vuonna 1978 ydinasevalloille esittämään ve-toukukseen risteilyohjusten kiel-tämiseksi tai rajoittami-seksi, presidentti Koivisto

tähdensi, että tällainen ve-toomus on entistä ajankohtai-sempi.

Risteilyohjusten katsotaan merkitsevän haastetta puol-eettomille maille, koska niiden voidaan sotatilanteessa o-dottaa loukkaavan puolueetto-mien maiden ilmatilaa. Suomen ja Ruotsin osalta tällainen mah-dollisuus on suuri ennen maita "pohjoisilla alueilla operoivien lentokoneiden, laivojen ja su-kellusvenien" sijoitettavien ohjusten osalta, kuten presi-denti uudenvuodenpuheessaan mainitsi.

Presidentti Koivisto sanoi, että Suomi on jatkanut ponnis-telujaan Pohjanla-ydinaseeton-man vyöhykkeen luomiseksi ja pyrkinyt saamaan sille ymmär-tämystä ydinasevalloilta. Tar-vitaan ydinasevaltojen sitou-muksia siitä, ettei Pohjanla-alueella ydinaseita käytetä-ikä niillä uhata, hän muistutti.

USPS 454580

RAIVAAJA

(THE PIONEER) - Established 1905

Published by RAIVAAJA PUBLISHING CO
Weekly on Thursday except when Holiday falls on
Thursday, then on Wednesday
117 Elm St., P. O. Box 600
Fitchburg, Ma. 01420
Phone (617) 343-3822

Second Class Postage paid at Fitchburg, Mass.

TOIMITTAJA
Marita Courten J. N. Ratila

Tilauksien ja Yhdysvalloissa ja Kanadassa
Vuosikerta \$20.00 - Puoli vuotta \$13.00. Kolme kk. \$9.00
Suomen: Vuosikerta \$24.00 - 6 kk. \$17.00
Single copies 35c

Turvavöiden puolesta

Tammikuun ensimmäisenä päivänä New Yorkin osavaltiossa astui voimaan turvavyölaki, ensimmäinen koko maassa. Lain mukaan kaikkien auton etuistuimella istuvien matkustajien tulee käyttää turvavyötä. Alle 10-vuotiaat lapset tulee vyöttää turvavyöllä takapenkilläkin, ellei heidän istuimenaan ole erityinen autoistuin. Rikkomusta saattaa seurata \$50 sakko.

Turvavyöt pelastavat ihmishenkiä, se on monesti todistettu seikka. Siitä huolimatta monet ihmiset kieltäytyvät käyttämästä niitä. Heidän syyssä ovat monenlaisia, useimmiten vettä pitämättömiä.

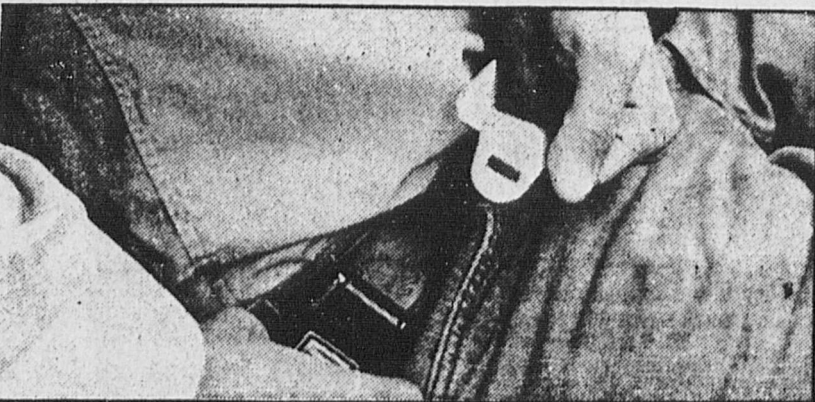
New Yorkin osavaltion lainlaattajat tutkivat tilastoja maissa, joissa jo on turvavyölaki voimassa. Tähän ryhmään kuuluu muun muassa Australia, Englanti, Kanada ja Suomi. Suomessa lapsi ei saa istua ollenkaan auton etupenkillä. Ontariossa Kanadassa turvavyöäki otettiin käyttöön 1975. Tilastojen mukaan liikennekuolleisuus laski 40 prosentilla vuosien 1975 - 1982 välisenä aikajaksona siitäkin huolimatta, että autojen lukumäärä on jatkuvasti lisääntynyt.

Kaikkissa Kanadan 10:ssä provinssissa kahta lukuunottamatta on turvavyölaki voimassa. Lain rikkomisesta saa \$53 sakon. Ontarion tilastojen mukaan 81,583:a sakotettiin lain rikkomisesta 1982. Jopa taksissa matkustajien tulee käyttää turvavyötä. Sakotuksen lisäksi autoilijoita opastetaan turvavöiden hyvistä puolista. Seurauksena monet ovat ryhtyneet käyttämään turvavöitä kuullessaan kylmiä totuuksia vöiden pelastavasta voimasta.

Vain aika voi näyttää, noudattavatko new yorkilaiset tätä uutta lakia. Monet muut osavaltiot harkitsevat samalaisten lain käyttöön ottamista. New Jersey seuraa New Yorkin esimerkkiä jo maaliskuussa.

New Yorkin osavaltiossa vierailevien autoilijoidenkin tulee noudattaa tätä lakia.

Turvavyötä kannattaa käyttää niissäkin osavaltiossa, missä se ei ole vain lain sanelema vaatimus. Nykyisellään monissa osavaltiossa on jo voimassa laki, minkä alaisuudessa pikkulapset pitää varustaa turvavöin tai heidän tulee käyttää erityisiä autonistuimia. Mitä enemmän turvavöitä käytetään sitä enemmän voidaan säästää ihmishenkiä maamme ajoteillä. Seurauksena autovakuutukset laskevat, samoin lääkitävakauutukset. Eikö siinä jo ole tarvittavaa syytä turvavöiden käyttöön?

ISÄNMAAN KALLEUS

Kallis lemp' on, kallis koti, kallis arvo, kunnia; Halvat kuitenkin ne kaikki isänmaan on verralla!

KANSAT, JOTKA EIVÄT ANSAITSE ISÄNMAATA
Kansat, jotka eivät kykene tai eivät tahdo kohota velvollisuutensa tasalle, kun tilaisuus sitä vaatii, eivät ansaitse isänmaata eivätkä nimeä. Ne kulkevat kenenkään kaipaamatta sen ikeen alla, jonka ne itse heikoin käsin ovat itselleen valmistaneet.

VARTIJAT JA PALVELIJAT

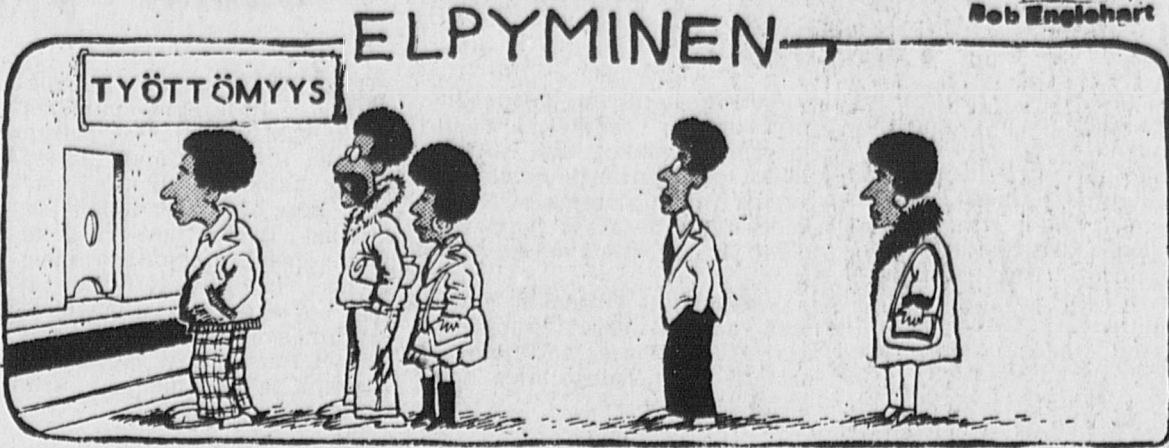
Eivät ne isänmaata oikein rakasta, jotka vaativat, vaan ne, jotka isänmaata palvelevat. Meidän on aina ehdottomasti muistettava, että oikean elämämme runkona on selvä tunne siitä, että kuulumme yhteen suureen kokonaisuuteen, järjestettyyn valtion, missä jokaisella on oikeutensa ja velvollisuutensa. Ei milloinkaan rankaisematta ole tätä ajatusta loukattu. Aina ovat ne, jotka ovat itsekäästi ajaneet omia asioitaan, sortuneet.

SUOMALAINEN ALKUKALLIO

Keskellä ajan maanvyyrymiä, joiden laajuutta ja syvyyttä tuskin vielä voimme aavistaa, tunnemme ankuroineemme kansallisen olemassaolomme lujemmin suomalaiseen alkukallioon kuin varmaan-kaan koskaan aikaisemmin.

VELVOITUS

Isänmaa ei ole meille vain suuri lahja, se on myös suuri velvoitus. Meidän on säilytettävä se lapsillemme, meidän on puolustettava isän hautoja.

Jutustelua

TYÖN ILOJA

HAASTATTELIN päivän ensimmäistä potilastani, tar-mokasta 86-vuotiaasta naista. "No, kertokaahan, mikä sai teidät tulemaan psykiatrin puheille", minä pyysin.

"Keskä-län kriisi!", vastasi nainen kursailematta.

KOSKA olen sokea, oli keskustelu kuoron esimiehen kanssa työni haastavimpia puolia. Opin kylläkin vilttomakielistä pystyäkseen kommunikoimaan hänen kanssaan, ja hänen puheensa oli jokuakin ymmärrettävää. Kerran törmäsimme toisiimme ja pmoni leikkautti: "Mikset katso eteesi?"

"Miksi katsoisin?" minä vastasin viittomakielellä. "Ehän sinäkään ikinä kuuntele, mitä minä sanon".

MONEN avio vuoden jälkeen Alice sai kuulla, että hänen raskautestinsä - vihdoin - oli positiivinen. Hän soltti innoissaan miehelleen. Uusi virkailija miehen toimesta vastasi puhelimeen. Herra Osgood oli asioilla. Voisiko hän välittää viestin?

Alice, joka oli pitänyt oman sukunimensä avioituttuaan, sanoi hengästyneenä: "Tämä on Alice Hesseyn. Kertokaa hänelle, että hänestä tulee isä".

Mies epäili hetken ja sanoi sitten: "Tietenkään asia ei kuulu minulle, mutta tiesitkö te, että Osgood on naimisissa?"

KAPPALAINEN piti saarnan lasten jumalanpalveluksessa ja kysyi terviteltä: "Mikä on harmaa, tuuheahäntäinen ja kerää käppyä syksyllä?"

Eräs viitisivias poika viittasi. "Minä tiedän, että vartuksen pitää olla Jeesus", hän aloitti, "mutta kyllä se minusta enemmän oravalta kuulostaa".

HILJATTAIN avioitunut laivaston kokki vaimonsa keltotaidosta: "Minä olen ainoa mies koko tukikohdassa, joka vie vaimon kotiin".

MIEHENI, joka on tv-meteorologi pelaa viikonloppuisin golfia. Yhtenä lauantaina hän pelasi papin kanssa. Peli oli tasu, kun saatu käyntiin, kun puhkesi ukonilma. Värijohtajien läpimarkinä tunnin kerhotalolla ilman pienintäkään merkkiä ilman kirjastumisesta pappi katsoi miicheeni happamasti ja mu-rahti: "Luulisi, että me kahteen pekkään voisimme tehdä jotakin".

TALVEN ensimmäinen pohjoismyrsky oli iskenyt Tekas-siin. Eräs työtoverimme tuli töihin yllään turkisvuorineen korvasuoksien varustettu nahkalakki, armeijan kenttäakki, toppapussakka, toppapilli, flanellipaita, paksu alusvaatekerta ja polvipitkät lammasturkissaappaat. "Hei Marvin", yksi kollegoistamme sanoi, "sinähän olet kuin Searsin postimyyntikuvasto, sivut 511 - 603".

LEHDISTÄ LEIKATTUA

UUTINEN sanomalehdessä: "Varas vei varhain elisaamuna kultasepänliikkeestä kuuden tuhannen markan arvosta kelloja. Trkkaa aikaa ei vielä tiedä".

LEHTIYTIÖTISESTÄ: "Kahdenkymmenen neljän tunnin työnsäsa, joka alkoi eilen puoli yhdeksältä, on ilmoitettu päättyväksi huomenna puolilta-päivän".

ILMOITUS paikallislehdessä: "Myymme vanhat tavaramme lauantaina klo seitsemästä alkaen. Aamuvirkkulta tuplalu-nat".

Arthur C. Clarke

Tieteiskirjallisuuden oppi-isä

TEKSTI: HELENA LEHTIMÄKI

Arthur C. Clarke

Tieteiskirjailija Arthur C. Clarke on Sri Lankan tunnetuimpia nähtävyyksiä. Tämä saari on ollut englantilaisyyntiisen maailman ehkä tunnetuimman tieteiskirjailijan koti jo 25 vuotta. Ikääntyvä kirjailija on hylännyt ajatuksen eläkelästä. Satelliittien, tietokoneiden ja sanojenkäsitteilylaitteiden avulla hän on päivittäin yhteydessä maailman ja maailmankäytännön eri puolille.

Tuhansien haastattelujen jälkeen 66-vuotias Arthur C. Clarke suhtautuu haastatteluyhteyteen torjuvasti. Hän ilmoittaa vilkkaan kirjallisuustantansa haastatteluja vain tietyistä erityiskysymyksistä sekä uusimmista kirjoistaan. Täälläkin hän lupaa kunniamaininnan ennen esittämättömästä kysymyksestä. Elämäntilanteesta kysymyksestä hän ei suostu keskustelemaan lainkaan, koska hänellä ei ole mitään elämäntilanteesta.

Mutta kun kymmenien vuosien takainen ystävä silotelee tämän viime vuoden tuoman kiertäytymisen, edessäni istuukin mitä ystävällisin ja yhteistyöhaluisin tieteiskirjailija.

Alkuasetelma oli huolellisesti harkittu: kirjailija istuu sanojenkäsitteilylaitteen ääressä lähettämässä viestiä Hollywoodin uusimman kirjansa "Avaruusodyssey 2010" pohjalta tehtävän elokuvan ohjaajalle Peter Hyamsille.

Tulehan katsomaan. Minä olen täällä Sri Lankassa ja Peter kirjoittaa käsikirjoitusta ja ohjaa elokuvan Los Angelesissa. Kuitenkin meidän yhteytemme on lähes yhtä lähinen kuin Stanley Kubrickin kanssa kirjoittaessamme käsikirjoitusta elokuvaan "Avaruusseikkailu 2001" Chelsea-hotellissa Manhattanilla. Keskustelen hänen kanssaan tunnin verran päivittäin tietokoneen avulla. Kone varastoi minun lähettämäni tiedot, niin että Peter aamulla toimistoon tullessaan voi purkaa ne. Näin me pysymme keskustelemaan päivittäin huolimatta kahdenkymmenen tunnin aikaerosta.

En ole ennustaja vaan tutkimusmatkailija

Arthur C. Clarke syntyi vuonna 1917 Minneheadissa, Englannissa talonpoikaisperheeseen. Liikuttajien 1941 Englannin kuninkaaniläisiin ilmavoimiin hän sai ensimmäisen kimmokkeensa avaruuden ja viestintän tutkimiseen: hän toimi maansa ensimmäisen turkayksikön päällikkönä. 1945 hän julkaisi artikkelin, joka ennusti ensimmäiset viestintäsatelliitit 20 vuotta ennen aikaansa. Tämä artikkeli on tuonut Clarkea useita arvostettuja palkintoja. Tieteiskirjallisuuden markkinoilla "Avaruusseikkailu 2001" ilmestyi vuonna 1968. Sen jälkeen hänen läheskättä-kymmentä teostaan on myyty yli kaksikymmentä miljoonaa.

Opinnot Lontoon yliopistossa antavat Clarkea tuotannoille vakaan tieteellisen pohjan. Omien sanojensa mukaan hän kirjoittaa harvoin sellaista, mikä ei olisi tieteellisesti mahdollista.

Nyt Clarke haluaa täsmentää kirjailijalainatuaan.

"Olen aina sanonut, etten ole profeetta. Jos minut halutaisiin määrätellä yhdellä sanalla, se olisi tutkimusmatkailija. Profetiat sanovat, että näin tapahtuu ja ovat useimmiten väärässä. Tutkimusmatkailijan mukaan tiedot asiat tapahtuvat mitä todennäköisim-

min tietyissä oloissa. He laativat useita ennusteita, sillä kehitys ei koskaan kulje suoraviivaisesti. Jos näin tapahtuisi, tulevaisuutta olisi helppo ennustaa.

Tulevaisuuden ihminen avaruudessa

Clarke ottaa kuitenkin kantaa muiden tulevaisuuden ennusteisiin, mm. amerikkalaisen tutkijan Gerard K. O'Neillin ajatuksiin avaruuden asuttamisesta.

Tunnen Gerryn erittäin hyvin ja hänen ajatuksensa avaruuden asuttamisesta. Mutta pelkään, että monet ovat nielleet hänen ajatuksensa pu-reksimatta ja kuvittelevat, että lähitulevaisuudessa rakennamme avaruuteen pikku paratiiseja. Jonain päivänä tämä varmasti tapahtuu, mutta vasta pitkällä seuraavan vuosisadan puolella. Eikä avaruuden asuttaminen tule ratkaisemaan maapallon ongelmia. Kyllä meidän on ratkaistava ne täällä jalat lujasti maan pinnalla.

Tämä on ristiriitaisista mo-nessa mielessä. Usein ihmiset kysyvät minulta, miksi lähtee avaruuteen kun maapallolla on jo niin paljon ongelmia. Meidän on mentävä avaruuteen monesta syystä. Meidän on jatkettava säähavaintojen ja viestintän tutkimista avaruudessa. Jonkinlaista avaruusseikkailuun kehittelyä me ensi vuosikymmenellä. Mutta nämä toellisuusasemat eivät tule olemaan mitään paratiiseja, enemmänkin kollekoja asuinpaikkoja kuten 81-jynporaustaut Pohjanmerellä.

Miten ihmiset tulevat sopeutumaan niihin uusiin oloihin? -Ihminen on hämmästyttävän sopeutuainen. Avaruuteen lähtijät ovat tietenkin motivoituneita, joten suuria sopeutumisvaikeuksia tuskin tynny.

Rauhanomaiseen kehitykseen

Clark puhuu paljon avaruuden rauhanomaisen tulevaisuuden turvaamisesta. Hänet pyydettiin puhumaan YK:n aseistariisuntaneuvotteluin sekä Wienin että Geneven ja tästä puheesta hän on ylpeä.

"Tämä essee "Sota ja rauha avaruuskaudella" on tärkein teksti tulevassa kirjassani "Kevät 1984".

Omalla tavallaan Clarke pyrki kehittämään amerikkalaisten ja neuvostoliittolaisten yhteistyötä avaruudessa. Hän omisti viimeisimmän kirjansa kahdelle suurelle neuvostoliittolaiselle, kenraali Aleksei Leonoville ja akateemikko Andrei Saharoville.

"Tällä hetkellä yhteistyö ei näytä kovin lupaavalta, mutta meidän on päästävä hedelmälliseen yhteistyöhön. Englantilainen runoilija Auden sanoi

Jatkuu sivulla 4

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO NYT: \$504.00

ELNA M. EDWARDSin MUISTOLLE

o.s. Perko

s. toukok. 28 p., 1916, Fitchburgissa
k. jouluk. 26 p., 1984, Fitchburgissa

Toini ja Rudolph Laakso, Fitchburg	\$100.00
Wendy ja Andrew Hammond, Fairfield, CT	10.00
Eira ja John Perko, Lunenburg, MA	25.00
Sandra Perko, Farmingdale, N.Y.	10.00
Anna Sulin, Lunenburg, MA	10.00
Irja ja Veikko Linna, Keene, N.H.	15.00
Ina D. Hansen, Fitchburg ja poikansa, Neils B. Hansen ja perhe No. Reading, MA ja Victor B. Hansen ja perhe, Bedford MA	15.00
Liisa ja Chet Talix, Hancock, N.H.	15.00
Nina ja Dana Talix, Hancock, N.H.	10.00
Natalie ja John Ratila, Fitchburg	20.00
Jonathan Ratila, Fitchburg	20.00
Florence ja Eino Tofferi, Fitchburg	10.00
Connie ja Herby Laakso, Fitchburg	10.00
Miriam Lehto, Leominster, Ma.	25.00
Sirkka ja Eugene Höglund, Ashburnham, MA	20.00
Rajja ja Roy Helander, Maynard, MA	10.00
Mary ja Ben Gillis, Leominster, MA	10.00
Elna ja Norman Carlson, Lake Worth FL	10.00
Ruth Holm, Fitchburg	10.00
Linda ja Bruce Marble, Fitchburg	20.00
Eva ja Wilho Mukku, Ashburnham	5.00
Ellen ja Veikko H.I.I, Fitchburg	5.00
Irma ja Pentti Lahe, Lunenburg	5.00
Onerva ja Robert Lovejoy, Fitchburg	5.00
Msrtha Patarl, Lunenburg	5.00
Leena ja George Kokk ja lapset, Lunenburg	5.00
Alma Usenius Leader, Fitchburg	2.00
Aili ja Waino Berkio, Ashburnham MA	5.00
Hely ja Arvo Rantala, Fitchburg	3.00
Rachel ja Sävle Syrjä, Centerville, MA	5.00
Lillian Wirkkala, Fitchburg	5.00
Walfrid Mäkelä, Fitchburg	5.00
Aune ja Fabian Raatikainen, Fitchburg	5.00
Ina ja Ray Sliwinski, Lantana, FL	5.00

Ivar Äijälän muistolle lahjoittaa Lydia H. Ahlqvist, Lake Worth, FL	\$10.00
Emmi Lammisen muistolle lahjoittaa Ina Hansen, Fitchburg	5.00
Emma ja John Heikkisen muistolle lahjoittavat Onerva ja Robert Lovejoy, Fitchburg	20.00
Hilma Siiskosen muistolle, lahjoittavat Ina ja Ray Sliwinski, Lantana FL	5.00
Anja ja Mauno Laurila, Brooklyn NY	20.00
Ellen I. Moore, Brooklyn, CT	4.00

Kiitos lahjoittajille!

Suomen uutisia

HALLITUKSEN ILMAPIIRI RAUHOITTUNUT

Pääministeri Kalevi Sorsa katsoo, että hallituksen ilmapii-ri on syksyn kiistojen jäl-keen rauhoittunut. SMP-järjes-ti syksyllä jatkuvan näytelmän, jonka pääosaa esittivät isä ja poika, Veikko ja Pekka Ven-namo.

-Pekka Vannmo haluaa ilmei-sesti vakavasti tehdä SMP:stä rauhallisen hallituspuolue-n. Jos linja olisi jatkunut, niin SMP:lle olisi ilmeisesti käynyt samoin kuin SKDL:lle.

alkoiaan. SMP:n hallitusties-tä ei olisi tullut pitkä, Sor-sa sanoo.

-Nyt hallitus voi rauhas-sa valmistautua talouspolitiikan kurssiin muutokseen ely-tyvämpiin suuntaan, hän kat-soo.

Eduskunta pani viime vii-kolla pöydälle valtion tulo-ja menoarvioesityksen tälle vuo-delle. Yksityiskohtainen kes-kuusella alkoi välittömästi.

SUOMEN VÄKILUKU 1984

Suomen väkiluku kasvoi vuo-den 1984 aikana 28,000 henge-lä, ja Tilastokeskuksen teke-män arvion mukaan väkiluku on vuodenvaihteessa lähes 4,898,000.

Kaupunkilaisten määrä lii-säntyi päättyvän vuoden aika-na 11,000:lla ja maaseudun a-sukkaiden määrä 17,000:lla. Suurin osa koko maan väes-tönlisäyksestä johtui siitä, et-tä syntyneitä oli noin 21,500

enemmän kuin kuolleita.

Suhteessa asukasluvuun vä-ki-luku lisääntyi eniten Ahve-nanmaalla. Seuraavaksi eniten väestö lisääntyi Uudenmaan ja Lapin läänissä. Väkiluku väheni ainoastaan Kymen lää-nissä.

Tilastokeskuksen selvityk-sen mukaan 60 prosenttia suo-malaisista asuu kaupungeissa.

FAZER FINLAND MAALIIN

Suomalaisvene Fazer Finland saapui varhain perjantai-aamuna joulukuun 28 päivänä Suo-men aikaa maaliin Kolumbk-ken Amerikan löytöretkellä seu-ranneessa Atlantin ylipurjel-luskilpailussa.

Fazer ylitti maaliiviivan Do-minikaanisen tasavallan pää-kaupungissa Santo Domingossa 6,21 Greenwich aikaa.Suo-

malaishene oli samalla ensim-mäinen maaliin saapunut yk-sirunkovene.

Fazer Finlandin pahin kil-pailija, espanjalainen Fortu-na Lights purjehti maaliin rei-lut kymmenen tuntia suomalais-veneen jälkeen. Tasotuskilpai-lussa espanjalaisvene tosin voittaa suomalaisen.

KOULULAISTEN

Liikunnanopettaja Matti Yr-jölä on heikentynyt vuosi-en kuluessa. Yrjölällä on ol-lut käytössään tilastoja vuosi-lta 1967 seä 1983, joiden mu-kaan hän on johtopäätöksen-se tehnyt. Vertailulajina Yr-jö-lällä oli pituushyppy, koska si-tä hyppitään kotipöydälläkin, mut-ta toisaalta se vaatii myös hieman taitoa.

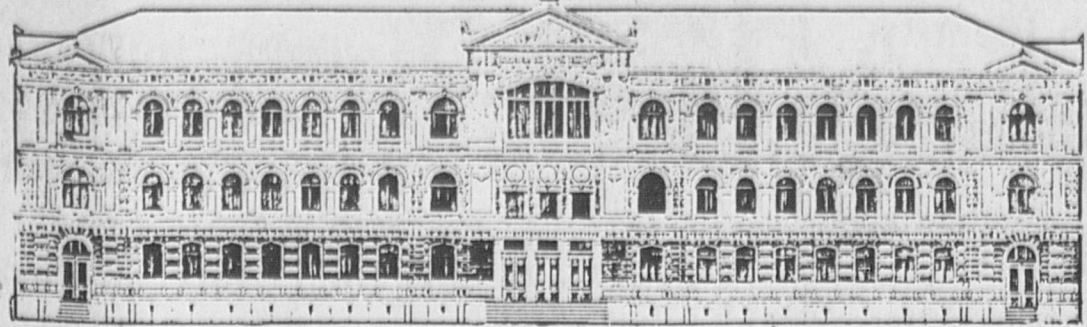
Syitä yleiskunnan laskuun lii-kunnanopettaja Yrjölä näkee u-seita: "Perustekemisen puute oli helppo havaita yhdeksi pää-syntipukeista. Isä luo pihalta lumet lapsen lukieissa sillä aikaa läksyjään, poikaa ei saa-dä enää pelloille kuin korkein-taan traktorin pukille, koulu-matkat tehdään autoilla... te-ke mistä, jolla ennen saatiin vartaloitahasten voima, ei siis enää ole. Kaikkiaan ajanviet-teet ovat passiivituneet. Toi-

YLEISKUNTO

minnan korvaavpitä nyt televi-sio, elektronikkapelit ja baa-reissa lojuminen". Osasyys-nä kunnan laskuun on ollut myös liikuntatunten vähenemiselä.

Posti tuotti ylijäämää

Posti ja telehallitus pitää päättyneitä vuotta sekä laitok-sen talouden että liikenteen kan-nalta hyvänä vuotena. Tilinpäätöksen ennakkotietojen mukaan laitos tuotti ylijäämää arviolta 600 miljoonaa markkaa. (n. \$100 miljoonaa). Tämä merkit-see pääjohtaja Pekka Tarjan-teen mukaan 18 prosentin kor-koa käyttö- ja vaihto-omaisuus-teen si-dotulle pääomalle. Posti-toimen osalta ylijäämä on n. 40 miljoonaa markkaa ja te-letoimen osalta 550 miljoonaa markkaa. Tähän saakka posti-toimi on yleensä osoittanut a-lijäämää.

Ateneumin taidemuseo Ruutatiepuolella on vuodenvaihteessa suljettu kolmeksi vuodeksi, sillä rakennuksessa aloitetaan peruskorjaukset. Koristeellinen ja juhlaava fasadi säilyy entisellään, mutta sisätiloissa tapahtuu huomattavia muutoksia. Korjauksen jälkeen museotiloihin pääsee tutustumaan hissillä ja tilaa tul- toinen verta lisää, sillä Taideakatemia koulun ja Taidekoulun kaikki osastot ovat jo aiemmin muuttaneet Ateneumin rakennuksesta pois.

Ateneum suljettu

Entisajan kauppiaita

Jatkoo edellisestä numerosta

Ruokakauppiaita oli vaikka millä mitalla, 20-luvulla autoja ei vielä ollut paljon, kaksi autosta perheestä ei osattu uneksia. Korjauksen jälkeen museotiloihin pääsee tutustumaan hissillä ja tilaa tul- toinen verta lisää, sillä Taideakatemia koulun ja Taidekoulun kaikki osastot ovat jo aiemmin muuttaneet Ateneumin rakennuksesta pois.

kuistilta kuistille, kantaan suuria, maitopulloja sisältäviä häkkyriä sillä aikaa kun hänen hevonsa seurasi kadulla, koko reitti oli hänen muistissaan.

Olihan meillä jokapäiväinen leipuri ja postimieskin, jotka ilmestyivät, uskokaa tai älkää, kaksi kertaa päivässä. Antaessani hänelle kirjeen ja kaksi senttiä, niin hän postitti sen palatessaan postitoimistoon.

Vihannemiehenme tuli joka lauantaiamu hevosineen ja si- nisine kärryineen. (Talot olivat usein valkoisia, navetat punaisia, ikkunat pilet vihreitä, autot mustia, ja kärryt sinisiä). Hänellä oli hyvä valikoima paikallisia vaihannemaisia ja hedelmiä ja hinnatkin taisivat olla kohtuulliset koska kauppa kävi.

Oli meillä hedelmämieskin. Hän oli jo ihme, sillä hänellä oli Reo-merkkinen kuorma-auto, jolla hän saapui naapurikylästä kerran viikossa. Kalamies puolestaan saapui aina torstaisin; lihamies jolla oli hyviä paisteja ja kyljyksiä ja maitomies, joka kävi päivittäin eikä pitannut vaikka ostikin vain yhden "kvartin" koska kaikki naapurisikin olivat hänen asiakkaitaan. Hän kulki

Munamies ilmestyi vasta myöhemmin vuosina, sillä jokainen kasvatti omia kanoja. Meidän kanakoppimme oli aivan samanlainen kuin kaikkien muidenkin. Suuren komeron kokonainen, yhdelle puolelle leikkotava katto; suurempi ovi ihmisille ja pienempi kanoille. Kun meidän suuresta ovesta sisään mu- nia etsimään kaikki kanat kiirehtivät pienelle ovelle paet- taen koko ajan kaakattaen. Kanat eivät ole luomakunnan vii- saimpia olioita.

Opimme kokemuksesta että ei ole hyväksi kiintyä erityi- sesti mihinkään kanaan, sillä sunnuntaina hän voi olla a- riamme. Kuitenkin kanojen kas- vattaminen taisi käydä isälle- ni raskaaksi, hänkin oli lahtel- ri, ja niin kanakoppi kävi hil-

jaiseksi, rikkaruohot kasvoivat sen ympärille ja munamies alkoi poikeata taloon viikot- tain.

Sitten kävi vielä kulkureita ja mustalaisia. Mustalaiset ru- livat keväisin ja majoitulivat jollekin niitylle. Sitten he kiersivät ympäri kylää, povaten mutta myöskin kauppaten koreja ja kudottuja että puista esi- neitä. 30-luvulla tuli val- tava määrä työttömiä kulkurei- ta, jotka pyysivät ruokaa, lu- paamalla tehdä jotain työtä sen edestä, usein polttopuiden pilk- komista. Aitini oli hyvin arka molempien suhteen ja osti mustalaisistytöitä jonkun esi- neen ja ojensi kulkurille voi- leivän jotta nämä lähtisivät matkoihinsa pikemmin.

Vihdoinkin meidänkin pihaan ilmestyi Model-T auto ninkuin lähes jokaisen pihaan. Enään ei tarvittu "miehiä" sillä kaup- pa oli vain pienen autokyydin päässä. (Sen tähden kauppiaat joutuivat keksimään itsepalve- lymyymälän). Muistan kun me- nin kauppaan ja ojensin äidin ruokalapun. Kauppias kulki ym- päri myymälää keräten äidin pyytämät tavarat. Se oli hidas- ta hommaa, eikä kauppias olisi voinut millään huolehtia 20 tai 30 asiakkaasta samalla kertaa.

Useat maanviljelijät keksivät teiden sivuilla olevat kourut, mis- tä myivät tuotteitaan kasva- ville autojonoille. Olihan se hel- pompaa kuin kuljettamaan tuotteita ovelta ovelle tai suurkau- punin torille.

Niinpä nämä takaoven liike- miehet hävisivät suurin piir- tein. Joskus vielä näkee mai- toimiehen. Postimestä lukuun- ottaen, ainoa joka vielä tu- lee kotiin kutsusta, on palo- kunta.

Kirjoittanut Walter Renhult
Suomentanut Roy Helander

Brooklyn, Conn.

Suomenkielinen jumalanpal- velus pidetään Brooklynin Fe- derated kirkon kappelissa sun- nuntaina, tammikuun 20:nä klo 2:00 iltapäivällä. Tilaisuuden pitää Toivo Keränen. Kaikki tervetulleita.

DANIELSON OIL CO.
ATLANTIC Polttoöljy
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON CONN.

IMATRA SEURA
740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin 212-438-9426
Mauno Laurila, puh.joht.
SAUNA TILAUKSESTA!
PÄIVÄLLISET
joka sunnuntai klo 2 ip.

THE FINLANDIA FOUNDATION
Metropolitan Chapter, Inc.
Meetings every 2nd Friday of the
month, from Oct. through May
593 Park Ave. at 64th St. N.Y.C.
P.O. Box 2590
GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

Suomalainen
Paikanvälitys-toimisto
MILVA JOKELA
VIRGINIA KOTILA, M. H. BERG
MAYJA PAKKOLA, SAARA ANNA
Soittakaa 263-362 area code (212)
tai kinnittakaa osoitteella:
Finland's Employment Agency, Inc.
265 East 85th St.
New York, N.Y. 10028

Toivo Loijas 50-vuotias

Joulukuun alkupuolella oli monilla Toivo Loijaksen su- kulaisilla ja ystäville ilo saa- da juhla hänen merkkipäivään- sä yhdessä päivänsankarin per- heen kanssa. Saavuimme tai- visena iltana Loijaksen joulu- koristein somistettuun kotiin koristein somistettuun kotiin täynnä juhlimielä. Toivo on syntynyt Suomen itsenäisyys- päivänä, 6. joulukuuta 1934 flo- manteissa. Hän tuli Ameri- kaan 1958, aluksi Long Islan- diin, oli jonkin aikaa Flori- dassa, mutta asettui sitten per- syväksi Lomalan asukkaaksi, jossa toimii rakennusurakoit- sijana. Kyllä on kotikin sen näköinen, että isäntä on am- mattimies.

Toivo tapasi vaimonsa Kai- jan Helsingissä, mutta Kaija on Imatralta kotoisin. Heillä on kaksi lasta, Anne ja John, joista Anne on naimisissa ja teki juuri muutto Vermontin valtioon. John käy lentomekää- nikkokoulua. Toivo Loijas on eräs niitä "maan hiljaisia", joka ei liikoja toiminnollistaan huutele. Hän on ollut New Yorkin Laulumiesten jäsen ja parhail- laan tunnollisesti Ryhti. E- rön luottamustehtävää. Hänen miellyttävä, hiljainen olemus on eräs tämän rehdin suoma- laisen miehen hyveistä, jota me kaikki ystävät arvostamme tulee se sitten sanottua tai ei!

Juhlien toisena pitokokkina Kaija rouvan lisäksi toimi Maija Hinkkanen, Loijaksen pit-

käaikainen ystävä, samoin Al- la Kukkasmäki oli keittiössä touhussa mukana koko ajan. Nä- mä kaikki ovatkin osa Lomalan juhlien aikaansaajia, joilta merkkipäivien laitto käy. Mon- ta päivää oli leivottu ja pais- tettu, ja Loijaksen tytär Anne oli loihittu mitä herkullisim- pia alkupaloja suurelle vieras- joukolle. Monipuolisesta juhl- laillalisesta nautimme joului- sen musiikin soledessa, jota seu- rasasi lahjojen ojentaminen. Al- Star, Erkki Korby, Anneli Lam- pi sekä Toivon setä puhuivat päivänsankarille, ja Erkki Kor- by ojensi ystävien yhteisen lah- jan. Niin tuli Lomalan mies- ten riviin yksi lisää, joka o- mistaa kultaisen vitjakellon. Toivo kiitti sydämellisin sanoin kaikkia läsnäoleita, ja niin siirryttiin aivan uuteen ala- kerran vierashuoneeseen tans- simaan. Masshuhutettiin val- tiosta asti oli tullut soittamaan Veikko Honkala, joka on kai- kille Massan suomalaisille tut- tu ja pidetty soittaja. Onnis- tuimme lopulta Tuomo Kaner- vikkoahon saamaan laulamaan ja siinä sitä nautintorikasta kultavaa olikin. Tuomo ja Er- kki kajauttivat yhdessä kauniita joululaulujakin, joihin kaikki juhla-vieraat saivat yhtyä, ja on Toivolla itselläänkin komea tenoriään.

Paljon hyviä vuosia lisää nuorekkaalle Toivolle, ja onnea pyytävät vielä toivottamaan su- kulaisetsi ja ystäväsi,
Anja Laurila

Rakas mieheni

LAURI OKSANEN

syntyi toukokuun 4, 1904 Sysmässä Suomessa
kuoli elokuun 28, 1984 Norwich, Conn:ssa

Haudattiin elok. 30, 1984 Pachaug Conn. hau- tausmaahan St. John luterilaisen kirkon pas- tori Robert Blackardin siunaamana.

Lähinnä kanssani kaipaamaan jäi tytär Evelyn ja hänen miehensä Jerry Jacobson ja pojat Kevin ja Glen sekä si- sarta ja kolme veljeä Suomessa sekä laaja sukulais- ja ystäväpiiri sekä täällä että Suomessa.

Hyvästä ja rakkaasti pahan
sa elämäntoverini suuri
kun kuolento ei ollut meidän
kesken ja vainan
se kaikkista viimeksi unhottuu

Syvästi kaivatut Venla os. Hämmänen

R.F.D. 1 Box 395
Voluntown, Conn. 06384

Those we love are never truly gone
They live in treasured memories
in the heart of those
whose lives they've touched
and shared along the way.

With our loving memories to Papa

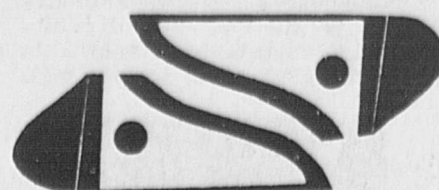
Evelyn and Jerry
Kevin and Glen

KIITOS

Kiitämme kaikkia ystäviämme, kun autoitte meitä
tämän raskaan surun aikana. Kiitos ystäville tarjoi-
lusta Aura haalilla ja siitä, että olette kaikin tavoin
kunloittaneet rakaamme muistoa. Venla ja perhe

New York N.Y.

Imatra Haali

Finn-Kanteleat

Imatralla

Kauan odotettu ja huolella valmistettu Amerikan matka viimein toteutui. Finn-Kanteleat yhteisö. Ja juuri ennen jou- luu saimme me New Yorkin alueen suomalaiset nauttia täs- tä ainutlaatuisesta esityksestä Imatra haalilla. Anneli ja Teuvo Kuparinen ovat meille jo ennestään tuttuja; kävivät- hän he täällä yli 10 vuotta sit- ten, eikä heitä oltu ollenkaan unohtettu - päivittäin. Kupa- riset ovat aina tervetulleita ystäviä New Yorkiin. Lämpi- min, odottavin mielin otti ylei- sö heidät vastaan Imatran juhl- lasalissa.

Tämä konsertti aloitti suo- malaisille ja heidän ystävilleen seuran Kalevalan 150-vuotis- juhla-vuoden, jota niin monin tavoin sekä Suomessa että tääl- lä huomioidaan. Suomen Ope- tusministeriö on valinnut Suo- mi Opiston, Hancock, Michiga- nissa täällä viralliseksi Kale- vala-vuoden juhlapaikaksi. Tästä tulemmme paljon kuule- maan myöhemmin.

Finn-Kanteleat yhteisöllä oli täällä matkalla Anneli ja Teuvo Kuparisen lisäksi mukana 23 nuorta suomalaista soittajaa. Mikä ilo olikaan tavata näitä sydämellisiä, rehtejä Suomen nuoria joista saamme olla yl- peitä synnyinmaamme edusta- jina. Lahden kaupungin johta- ja Seppo Välsälä lausui ter- vehdyksessään mm. että "me lahtelaiset olemme ylpeitä si- tä, että Finn-Kanteleat pitävät kaupunkiamme kotinaan".

Taiteellisenä johtajana toi- mi Anneli Kuparinen ja hänen miehensä Teuvo Kuparinen on Finn-Kanteleat puheenjohtaja ja omistaa erittäin miellyttävän, pehmeän miehekkään lauluää- nen. Ohjelmassa oli myös lii- kuntanumeroita mm. ihastu- tava häätanssi sekä puhutte- luvaa alustusta. Monet ameri-

Anneli ja Teuvo Kupari nen

kalaiset yleisön joukosta pitivät erikoisesti huilun ja viulun ää- nistä yhtyeessä. Ne toivat sy- vyyttä ja voimaa muuten hiljai- seen kantelemusiikkiin. Saim- me kuulla myös lopuksi iki- ihanian joululauluja Teuvo Ku- parisen esittämänä. Johtajat kiittivät huomion arvoisin lah- join juhlan järjestäjiä, jotka olivat Lempi Issakainen, Eli- na Aarnio ja Anja ja Mauno Laurila. Imatra seuran puolesta johtajat kiitettiin kiitoksen sa- noin.

Toitte hienon tuulahduksen Kalevalan juhla-vuodesta ja vi- rititte samalla meidän New Yorkin suomalaiset ihanaan joulu- tunnelmaan. Monet kostuneet silmät todistivat esityksenne voimasta - sisimpään kosket- taen. Voitte olla varmat mu- siikin viestintä "perille me- nosta". Olette korkean luokan ja tason Suomen lähettiläitä.

Sydämellisin ajatuksin,
Anja Laurila

Canterbury, Conn.

Sampo Seuran uutisia

Seuran vuotuinen "Presi- dent's Party" pidetään tam- mikuun 19 päivänä 1985 Sam- po Haalilla, Route 169, Kana- päivällinen tarjoillaan klo 7:00 ill.

Illan ohjelmasta mainitta- koon Liisa Requekiewicz'n mat- kakuvaus viime kesästä Suo- mi-matkasta. Hän oli Suomes- sa vaihto-oppilaana. Illan al- kana arvotaan myös seuran vuotuinen "Raffle", missä päävoit- tona on \$100,00 lahjakortti. Tanssimusiikista huolehti Hannu Mäkipuro. Sisäänkäy- \$7,00.

Kaikki ovat tervetulleita tä- hän tilaisuuteen. Huonon ilma- sattuessa tälle päivälle, tilai- suus pidetään tammikuun 26.

Haluan toivottaa

HYVÄÄ
UUTTA VUOTTA
kaikille
entisille asiakkaileni!

En työskentele enää
Hearing Aid Associ-
ates Inc.:in palveluk-
sessa.

Miriam Pellinen
Putnam, Ct.

päivänä. Varmistuksen tilai- suudesta saa soittamalla J. Ki- velä, 546-9192 tai E. Langlois, 774-6563.

Hyvää Uuta Vuotta toivoen,
R.L.

SUOMI-SEURA r.y.

On jälleen aika maksaa Suo- mi-Seuran jäsenmaksut. Monet Uuden Englannin asukkaat suorittivat fitchburgilaisen jäsen- sihteeri Elna Edwardsin vä- lityksellä. Koska Elna kuoli jou- lukuun lopulla pyydämme hei- tä lähettämään maksunne o- heisella osoitteella:

It's time to pay your Suo- mi-Seura dues. Many New Eng- land residents used to do so via membership secretary El- na Edwards of Fitchburg. Be- cause of her recent death, please send them to the following address:

Mrs. Anja Kortman, 133 Greenwood Dr., Millington, N.J. 07946.

Edw. C. Halvorsen, Inc.

FUNERAL DIRECTORS

310-12 8th AVENUE BROOKLYN 20, N.Y.
In Continuous Service to the Community Since 1849

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. Prescott 4-3284 Tel. Logo LO 4-2847

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS

FINNAIR SCHEDULED SERVICE

WEEKLY DEPARTURES—WEEKLY RETURNS

MINIMUM STAY 1 WEEK — MAXIMUM STAY 1 YEAR

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM

NEW YORK \$495 • SEATTLE \$595

LOS ANGELES \$695 • MONTREAL *

*AIRFARES AND RULES AVAILABLE UPON REQUEST

CHILDREN 50% — INFANTS 10%

MONEY- SAVING TAX-FREE CONNECTIONS FROM

ALL OTHER AIRPORTS IN NORTH AMERICA

SEATS ARE LIMITED — RESERVE YOURS EARLY

FOR RESERVATIONS CONTACT:

HANSLIN

TRAVEL

SERVICE

40 East 49th Street New York, N.Y. 10017
Telephones:

212 832-8989 800 223-0567

FLY SAS TO FINLAND

Enjoy wide body comfort from our five gateway cities—
New York, Chicago, Los Angeles, Seattle and Anchorage.
Make convenient connections throughout Scandinavia
to the principal cities in Finland.

Ask your Travel Agent about Scandinavian Airlines con-
venient schedules, low air fares and traditional hospitality
and service.

SAS

Nykänen hallitsi MM-mäen

INNSBRUCK, Itävalta - Matti Nykänen nousi hyvin asemiin myös MM-kisapöytäkirjassa voittettuaan Keski-Euroopan mäki- ja pikaluokissa. Samassa määssä hän ratkoi myös MM-kisojen ison mäen mestaruus runsaan viikon kuluessa alkavissa kisoissa.

Nykänen ensimmäinen hyppy ei ollut vielä nappihyppy, mutta toisella kierroksella hän osoitti huikeita taitoja. Kun monet muut epäonnistuivat pystyi Nykänen parantamaan.

Kilpailu lähti kankeasti käyntiin. Ensimmäinen kova lumisade ja sitten tuuli. Ensimmäinen kierros saatiin kuitenkin hyvin vietyä lävitse, kun se puoli tuntia myöhässä oli saatu alkamaan.

Ensimmäisen hyppykierroksen hahmo oli Tšekkoslovakian Pavel Ploc, joka paransi mäkikennätystä ja hyppäsi hurjat 112 metriä. Se oli seitsemän metriä enemmän kuin seuraavaksi pisin hyppy. mm.

Voitto oli arvokas Matti Nykänelä

Nykänen hyppäsi ensimmäisellä kierroksella 105 metriä.

Nykänen lähtee nyt todella hyvistä asemista puolustamaan ison mäen maailmanmestaruuttaan, jonka hän voitti kaksi vuotta sitten Oslon kisoissa.

Nykänen voitti kilpailun myös viimeisenä Sarajevon talvikisoissa.

Suomella pitäisi olla myös mahdollisuus mitalille, mutta ainakin nyt vain Nykänen onnistui hyppäysään. Jari Pulkkinen hyppäsi varovaisesti, eikä päässyt 10 parhaan joukkoon.

Keski-Euroopan mäki- ja pikaluokissa Matti Nykänen Suomi (105-110) 219,3, 2) Jens Weissflog DDR (103,5-109) 215,8, 3) Pavel Ploc T-slovakia (112-98) 208,3, 4) Jiri Parma T-slovakia (103-101,5) 207,1, 5) Klaus Ostwald DDR (105,5-102) 202,9.

Pelkkä pituus ei ole hyvän hypyn mittari

INNSBRUCK, - Taitava mäenlaskija hyppää tyylikkäästi pitkäle ja hankkii sillä ne pisteet joilla menestyy. Mäenlasku on pidetty taitolajina, jossa pitää hallita ilmalento ja tulla tyylikkäästi alas.

Kuitenkin pitkäleä hyppäällä korvataan monia puutteita ja mäkikennätystä hipovat hyppytavat "hyvityspisteitä", joita ei lyhyessä tyylikkäässä hypyssä saa.

Mäenlasku ovat ennen muutaneet välineiden kehitys, Mäki- ja pikaluokissa on muutettu ja hyppyteknikka on muuttunut näiden mukana.

Kaukana takan ovat ne ajat jolloin hypättiin avopäin tai pipo päässä hiihtohousujen lepatessa ilmalennon aikana. Myös jalkineet ovat muuttumassa.

Nykyisissä jalkineissa on pitkä takatuki, joka estää hyppää-

Hyppäyksen ja hypäilyksen yhdenmukaistaminen on Kalevi Männyn mielestä tehnyt hyppäämisen liian robottimaiseksi.

Jää kaatumasta taaksepäin. Vanhoilla lyhytvartisilla nahkakengillä takamus osuusi usein rinteeseen.

Sukset ja haalarit vaikuttavat paljon. Nykyisin suksen leveys saa olla 115 mm, mutta ensi kaudella vain 108 mm. Haalareista pyritään tekemään tiiviimmät.

Männys hyväksyy liu'ussa Danneberg-asennon, jossa hyppääjän kätet ovat takana.

ituja tarjolla

(Lisa A. Liedes)

"Isä meidän, joka olet taivaissa! Puhutettu olkoon sinun nimesi; tulkkoon sinun valtakuntasi; tapahtukoon sinun tahtosi myös maan päällä niinkuin taivaassa..." (Matt. 6:9-10)

Maailmassa rukouksella paljon. Kristityissä maissa ja siivestyneiden kansojen keskuudessa rukouksella paljon. Kuitenkin maailma vähän kerrallaan tuntuu. Missä ovat vastaukset?

Jumalan tahto on, että ihmiset rukoukset. Eräs uskovaan Jumalan mies kirjoittaa: "Rukous on ihmellinen tehtävä. Jumala osoittaa meille tahdonsa, me pyydämme sentoumista ja Herrä toimii". Ilman rukousta Jumalan tahto ei tapahdu maan päällä niinkuin se tapahtuu taivaassa. Jumalan tahto ilmenee Hänen Sanassaan, ja Jumalan tahto on hyvä. Hän on sitonut itsensä Sanansa lupauksiin; rukous on avain näiden lupauksen rikkuuksiin.

Ihmiset rukoukset paljon turhaan. Jumala ei kuule heitä. On paljon ihmisiä jotka hädän päivänä avuksi huutavat Jumalaa, mutta jotka sitten, kun vaikeus on ohittu, unohtavat Hänet; he jopa turhaan lausuvat Hänen nimensä pahoitukseksi. Jumala ei kirosanoissa - vieläpä Isä meidän... rukouksessakin! Jumala ei kuule rukouksiamme jos meidän sydämissämme ja elämässämme on syntiä (Ps. 66:18, Jes. 59:12) Jos hylkäämme Jumalan lain (tahdon), rukouksemme on kauhistus Jumalalle (San. 28:9). Meidän epäjumalamme (kaikki se joka on otanut Jumalan paikan sydämissämme) estävät Jumalaa kuulemasta ja vastaamasta

rukouksiamme. (Hes. 14:3). Armostamme ja itsekkyys estävät rukouksemme tehokkuuden. "Joka tukkii korvansa vaivaisen huudolta, se joutuu itse huutamaan, vastausta saamatta". (San. 21:13) Anteeksiantamattomuus ehkäisee rukouksemme kohoamista Jumalan korviin - Jumala ei kuule, eikä vastaa jos rukouksemme lähtee vihan ja katkeruudentähtelystä ja anteeksiantamattomasta sydäimestä (Mark. 11:25). Ei ole samantekevää kuinka me rukouksemme.

Jumalan halu on kuulla ja vastata rukouksiimme - Hän haluaa meille hyvää. Jumala kuulee vanhurskaan rukoukset (Piet. 3:12) Monet ihmiset kyllä rukoukset Jumalaa, mutta hylkäävät Jeesuksen, jättäen Hänet syrjään. Raamattu kuitenkin opettaa että Isän, Jumalan tykö emme pääse muutoin kuin Jeesuksen kautta (Joh. 14:6) Meidän täytyy myös pysyä Jeesuksessa ja Jumalan tahdossa jos haluamme rukouksiimme vastauksia (Joh. 15:7, I Joh. 5:13-15). Ennen kaikkea meidän täytyy rukoilla uskossa (Mark. 11:24, Jaak. 1:6). Rukous on valtava ase; uskovan rukous voi paljon, kun se on harras. Jumalan tahto ilmenee Hänen Sanassaan, Jumalan tahto on, että me käytämme Hänen voimaansa rukouksen kautta; täten Hän voi käyttää meitä tekemään tahdonsa myös maan päällä niinkuin taivaassa. Rukoiletko sinä paljon? Saatko vastauksia? Tutki rukoukselämääsi, että se olisi otollinen Jumalalle. Ojentaudu Sanan mukaan, Jos Jeesus on sinun Vapahtajasi, Pyhä Henki opettaaasi, Jumala kuulee sinua ja vastaa.

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - Kooniita hedelmäkoreja Tilauksia täytetään pyydettäessä 10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä Lohjotavarakkauppa, jossa yli 1000 valikoima Junamatoja appelsiiniin tarhaan

Avoinna 7 päivää viikossa: Maanant. Lauant. klo 9 ap. - 5:30 ip. Sunnuntaiin klo 11 - 5 ip. 8053 Lawrence Road Yk. i maili etelään Hypoluksia tie:ta Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. 734-4800

AMERICAN FINNISH TOURIST CLUB

301 Central Blvd. Lantana, Fla Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi. Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestäminä. Ilmastoitu haali, nyvvi musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten. Ravintola avoinna ohjelmaa tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä, riisipuroa hedelmäkkeitä kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Maynard, Mass.

Maynardissa on nyt uusi asetus voimassa: Jokaisessa asuntotalossa tulee olla näkyvillä paikalla 4 tuumaa korkeat osoitenumerot, jotka ovat eri väriset kuin seinä, että ne huomaa helposti. Tämä on pääasiallisesti ihmisten turvallisuuden takia. Jos tarvitset palomiehä, poliisia tai ambulanssia eivätkä ne näe talonne numeroa, joutuvat he tarpeettomasti kuluttamaan kallista aikansa hakieessaan kohdettaan, johon heidän on kutsuttu. Joskus voi olla henki vaarassa viivästyksistä. Eilei määräystä noudateta talon omistaja joutuu maksamaan 10 dollarin sakon.

Ambulanssin kuljetuskustannukset nousivat Maynardissa. Syyksi sanovat, että se on nyt samoilta leveysillä kuin toisissa ympäristöissä. Tähän asti se on ollut 75 dollaria, nyt se on 95 dollaria.

Niinkin tapahtuu

Joulun aikana tavallisesti tapahtuu hyviä tekoja enemmän kuin muina aikoina, jokainen haluaa silloin auttaa lähimmäistään.

Sanomalehdessä oli uutinen joulun aikana tällaisesta Hyvän tahdon ilmaisusta: Eräs hyvin pukeutunut rouva oli valinnut myymälästä itselleen käsilaikon, joka oli kallis hinnaltaan. Kun hän oli kassalla sitä maksamassa, sanoi kassanhoitaja-tyttö, "Olette ostaneet käsilaikon josta minä tykkään, mutta se on liian kallis".

ACE HARDWARE 1212 LANTANA RD. Lantana, Florida 33460 "We stock quality hardware" Puh. 585-0247

ARVO PAANANEN

Funeral Director 131 SOUTH LAKE SIDE DR. LAKE WORTH FLORIDA Puhelin 582-6633

Kalevala and Finnish Identity

On Thursday, January 24, the American Folklife Center at the Library of Congress will present a symposium commemorating the 150th anniversary of the "Kalevala", the Finnish national epic. Compiled by Elias Lönnrot from folk poems collected in rural Finland, the "Kalevala" was first published in 1835.

The program, presented in cooperation with the Finnish Embassy, will take place in the Whittall Pavilion of the Library's Jefferson Building, from 9:00 a.m. to 5:00 p.m.

The title of the symposium is: "The Kalevala and Finnish Identity in Finland and America." Eight participants from Finland and the United States will explore the role of the Kalevala as a symbol of Finnish national identity and reflect upon the development of symbols of identity in America's Finnish communities. Papers will be presented on the following topics:

"The Kalevala as Literature," "The Kalevala as a Bridge between Finland and the United States," "Immigrant to Ethnic: Folk Symbols of Identity among Finnish-Americans," "The Kalevala Process," and "Partial Repentance of a Critic: The Kalevala, Politics and the United States." An excerpt from "In Palo at Laskainen, everyone is a Finn," a documentary film made by Thomas Vennun, Jr. from the Smithsonian Institution, and an episode of "Age of Iron", a Finnish television program based upon the "Kalevala" will be shown and discussed as well. The program will begin with a reading from the "Kalevala" in Finnish and English.

The symposium is open to the public. For registration and further information, contact Magdalena Gilinsky at the American Folklife Center (202) 287-6590.

Arvostelijan uran loppu

-Sekin vaikuttaa. Ilmanvastus on pienempi, eikä hyppääjän tarvitse tehdä ylimääräisiä liikkeitä käsillään. Lentoasentoon päästään nopeammin.

Pelkkiä robotteja

Kaikki edistys ei ole Männyn mieleen.

-Hyppäilyksen persoonallisuus on hävinnyt. Miehistä on tullut robotteja. Ennen tiesi, kuka hyppää. Tuskin kukaan erehtyi Eino Kirjosesta. "Mili-Vilje" tunnettiin jo kaukaa.

Kalevi Männys haluaa painottaa, että Tietemäkelästä on sääntöjen mukaan pakollinen. Männyn mukaan se on myös hyppäilyä turvallisempi, koska painopiste jakautuu laajemmalle alueelle.

-Tasajalka-alastulo ei aina ole hyppääjän vika. Siltä ei vain ole saatu. Tällä kaudella on onneksi tuomittu jo vähän sääntöjen mukaan. 19,5 pistettä ei enää näytetä, 17,5 riittää. Se on oikea suunta, kun tasajalkaa karsitaan.

Kansainvälisen hiihtoliiton FIS:n säännöissä sanotaan selvästi, että tasajalka-alastulo on "vähennettävä pisteistä". Liitosta vähenee kaksi, mutta täysi kyykystä ja levestä alastulosta jo kuusi pistettä.

Elliot Norton on päättänyt 50 vuotta kestäneen teatteriarvostelijan osansa ja jäänyt viettämään hyvin ansaittua eläkepäiväänsä. Hän kirjoitti Boston Globen sunnuntai-lehdessä pitkästä kokemuksistaan siltä ajalta ja lukijat voivat muistaa hänet näiltä ajoilta, kun hän esiintyi televisiossa channel 2 puhutellen teatterijohtajaa ja näyttelijöitä. Hän myös luennoi Boston Universityssä teatterialasta. Pääasiallisesti hän oli kuitenkin Bostonin teatterien ja Broadwayn näyttelijöiden arvostelija. Tähän tömehen hänet alkuperäisesti palkkasi Boston Post sanomalehti, joka on lopettanut ilmestymisensä jo monia vuosia sitten.

-Yksi kohta pitkässä kertomuksessa sai huomioni heretettyä, kun hän kertoo näytelmäkirjailijoista. Hän erikoisesti muistelee Robert E. Sherwoodia, joka kirjoitti näytelmän "Rain for Heaven". Siinä kirjailija antoi varoituksen maailmalle, että Adolf Hitler ei ollut mikään huvittava pikkumies Charlie Chaplin viikseineen, kuten yleisesti luultiin, vaan että hän on vaarallinen ihminen.

Sanomalehti - aina tapahtumien tasalla.

Hyviä neuvoja

Yhdysvaltain väestönsuojeluvirasto teetti 174,000 dollarilla maksaneen tutkimuksen teollisuustyöläisten pelastautumismahdollisuuksista ydinhyökkäyksen sattuessa ja sai rahojensa vastikkeeksi ohjeistustyöläisten tulee hypätä uima-altaisiin.

"Ohje vaikuttaa typerältä", väestönsuojeluviraston edustaja Russell Clananan valitti San Franciscossa.

Viime kesänä valmistuneissa tutkimuksissa todettiin: "Huomattavan paljon suojaus ydinhyökkäyksen välittömiä vaikutuksia vastaan voidaan saada käyttämällä niin paksua vaatekappa kuin mahdollista, sukkamallia runsaan metrin syvyyseen veteen ja käyttämällä mahdollisimman vähän aikaa ilman haukkumiseen pinnalta".

Tutkimuksen tekijät puolustautuvat sanomalla, että ohje on vain yksi monista ja kehoitavat samalla arvostelijatonta keksimään itse paremman suojan tilanteeseen, jossa ydinpommisuojaa ei ole käytettävissä.

Lake Worth Banking Center 114 North J Street Lake Worth, Florida (305) 586-4600

Southeast Bank MEMBER FDIC

syiden vihollinen. Robert Sherwood oli periaatteeltaan pasifisti, sodanvastustaja. Kun hän kuuli jouluna 1940 radiosta Suomen armeijan rintamantakaisen radiolautusen, jossa tiedotettiin vängäläisen pataljoonan juuri hyökänneen Suomen puolelle, hän oli niin syvästi liikuttunut, että kirjoitti isänmaallisten urhojen muistolle näytelmän "There Shall Be no Night". Alfred Lunt esitti näytelmässä suomalaisen tiedemiehen osaa, tämä oli periaatteellinen sodan vastustaja, mutta nähdessään tämän raa'n hyökkäyksen hän muutti mielensä ja pestautui taistelujoukkoihin jne.

Norton mainitsi muistavansa, kun näytöksen jälkeen tulikin ulos tratterista, minun täytyi taistella vastaan, etteivät kyyneleeni näkyisi, (arvostelijat ei saa näyttää tunteitaan) silmäni olivat kyyneleistä niin sumeat, että olin vähällä kävellä pienen sanomalehtipojan päälle. Hän myi Daily Record Extraa ja huuteli "Hitler hyökkäsi Alankomaihin". Ed. Helander

Arthur C. Clarke TIETEI SKIRJALLISUUDEN OPPI-ISA

Jatkoa sivulta 2

tästä osuvasti: "Meidän on rakastettava toinen toistamme tai kuoltava."

Kehityksen nopeus asettaa myös vaatimuksensa tulevaisuuden suunnittelulle. -Minun elinaikanani kehitys on ollut nopeampaa kuin koskaan osasimme kuvitellaakaan. Ensimmäisessä romaanissani "Preludi avaruudelle" (1948) ennustin ensimmäisen kuulennon tapahtuvan kolmenkymmenen vuoden kuluessa eli 1978. Mutta minä aliarvioin kehityksen nopeuden auttamattomasti: ensimmäinen kuulento tapahtui jo 1969. Kuitenkin sodan jälkeen insinööriystävieni haukkuivat minua alvan liian optimistiseksi. Tärkeä vaikutus avaruusmatkailuun oli tietenkin presidentti Kennedy. Kukaan ei olisi voinut ennakoita Apollo-ohjelmaan johtanutta poliittista kehitystä.

Arthur C. Clarken mukaan avaruuden kulta-aika on vasta sarastamassa.

-Renessanssin avartama uusi maailma on usein käytetty rinnastus avaruusan ajan tulevaisuudesta. Meidän näköalamme laajenevat uskomattomilla

MIEHET ANSAITSEVAT NAISIA PAREMMIN

Jatkoa sivulta 1

aikana 39 prosentista 45 prosenttiin, vuonna 1983 miesten ansaitessa dollarin, naiset ansaitivat vain 71 senttiä. Viime vuonna naisten ansiot olivat nousseet 75 senttiin.

Muutamia esimerkkejä viikkoansioiden eroavaisuuksista:

-Tuomarit: miehet \$801,64; naiset \$433,19

-Hammaslääkärit: miehet \$672,80; naiset \$403,60

-Toimittajat ja raportterit: miehet \$407,57; naiset \$321,67

-Sairaanhoitajat: \$403,12; naiset \$401,95.

MOODY'S DINER and CABINS Erikoisia päivällisiä. Curb-palvelus KOTITEKOITELUVAIKSEI WAI DOBORO, MAINE

TORIN POIKKI

Around the Market

Pakottaako pakkasen vaateostoihin?

Does the freezing weather force you to buy new clothing?

Many newspapers feature a column which shows what people in the street are thinking about the various issues of the day.

Here we present, with translation, the Suomen Sosialidemokraatti's version of "the man in the street". It gives us a chance to find out what the people of today's Finland are like.

Tammikuun alkupäivinä Suomen sää muuttui yllättävän kylmäksi, monilla paikkakunnilla todettiin uusia pakkasennätyksiä. Lapin läänissä lämpömittarit osoittivat jopa -50 Celsiusastetta. Maan eteläosissa vallitsi useiden päivien ajan -23 ja -30 asteen pakkasilmat.

The few first days of this year have been unusually cold all over Finland. In Lapland the thermometers show -50 degrees Centigrade. And even in southern parts the temperature has varied between -23 + -30 below freezing.

(The above temperatures in Fahrenheit are, respectively, -58, -9, and -21).

Allan Teivaala

-Ei näin sodan käynnittämistä pakkasen pelot. Siellä oli taitavaa kovilla pakkasilla heppoillakin vaatteilla. Nyt kyllä tulee katsottua, miten lapsellisesti moni pukeutuu. Sääsivetyivät monilta sairauksilta, kun pukeutuisivat lämpimämmiin.

-Freezing weather doesn't scare a man who's been in a war. One had to manage with flimsy clothing in sub-zero weather. The thing I notice is how foolishly many people dress. They could prevent many sicknesses if they bothered to dress warmer.

Jaana Pasanen

-Pakottaa. Oli pakko lähteä kauppoihin. Ostin juuri uudet talvikengät ja muuta lämmintä päälle pantavaa.

-It does. I had to go to stores. I just bought new winter boots and others warm clothing.

Keijo Puolanne

Ei. Ne mitä on ostettu, on ostettu ajallaan talvea varten, ei näitä pakkasia varten. Hyvin ovat riittäneet.

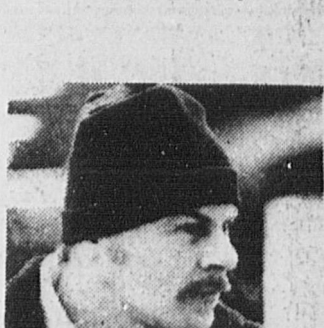
-No. The ones I have, I bought with winter in mind but not for this freezing weather. They've been sufficient.

Teps Rossi

-Ei pakota. Tarkenee "ihan hyvin".

-No. I can take it just fine.

Olavi Meriläinen

-Kyllä. Tähän on mentävä kauppaan. Ei auta enää odottaa huomista tai lauhempaa säästä.

-Yes. Today I'll go shopping. Can't wait any longer for tomorrow or for milder weather.

NIPPA SAUNANKUUKAITA Laatuvalmistetta sitten 1930 Saunankuukaita, Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskustalut, Nippa Wildfire Campstoves ja saunan tarpeita Nopea toimitus. Bruce Mfg. Inc. P.O. Box 213, Bruce Crossing, MI 49912 (906)827-3906 Jälleen myyjä halutaan

Huhtala Oil Company

East Templeton Puh. 632-1221

Perustettu 1945

Uudet asiakkaat tervetulleita Yli 35 vuotta ammattitaitoista palvelua.

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton Street, Norwood, Mass. 02062

Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Taloukskoneita, Ammejäätä ja pakastajia, Kitchenside astamieskoneita.

The Finnish-American

RAIVAaja

The Finnish-American Theater: A renaissance?

By Harry A. Siitonen

Are my ears deceiving me, or do I detect a rustle of the curtain beginning to open on the Finnish-American theater again, after a dormancy of perhaps two decades?

The 1984 FinnFest in Fitchburg, Massachusetts, saw a crowd-pleasing one-act comedy, "Kissa Ulos" ("Cat-Out!") staged by a hastily-assembled cast of local players. For many generations earlier the Finnish language theater had flourished mightily in the Fitchburg area.

The play "Kesäleskiä" (Summer Widows) was presented this past year by the Finnish Center Association Drama Club at their facility in Farmington Hills, Michigan.

In Lake Worth, Florida, the newly-formed "Harrastaja-teatteri" staged a musical drama last April at the Finnish Turistiklub Hall, entitled "Aina Vain Ylätyksiä" (Always Surprises?), directed by Ari Laine.

The Readers Theatre of Vancouver, Washington has enhanced Finnish culture with its poetry/drama series. This group also appeared at the 1984 FinnFest.

In 1980 the University of Minnesota/Duluth Summer Repertory Theatre presented an English-language translation/adaptation of "The Worker's Wife", or "Työmiehen Vaimo", a classic turn-of-the-century drama written by the Finnish socialist playwright Minna Canth.

Last, but not least, the newly-founded Kaleva Players, of Berkeley, California, under the direction of Irja Koski Friend, featured Kalevala Day on February 25, 1984 with a bilingual "The Joys and Sorrows of Väinämöinen" in two acts at the Finnish Brotherhood Hall in Berkeley. This was excerpted, adapted, and translated by Ms. Friend from the Finnish national epic, "The Kalevala." The group has performed this poem/play five times subsequently during 1984 in various California communities.

There has been a dearth of activity for the Finnish-American theater for many years on the national scene. It had just about died out. And yet the theater was one of the crowning highlights in the cultural life during the earlier history of nearly all Finnish communities. It was dear to all the political movements and within non-political organizations among the Finns, all sponsoring their own theater with dedication and enthusiasm.

But with the melting pot syndrome making inroads among American-born descendants of these early Finns through marriage and acculturation into mainstream America, with ever less Finnish being spoken and understood by the U.S. born, and with stricter immigration laws diminishing the numbers coming here from Finland to a trickle, so did the Finnish language stage dry up along with newspapers and publications. There were few new Finnish-speaking actors or audiences.

The Finnish immigrant plays remain my own fondest memory of growing up in the late 1920s, 1930s and early 1940s in the Finnish Social Democratic community in the Fitchburg, Massachusetts area. It is this aspect of our culture which I've missed the most.

My parents were enthusiastic theatre buffs and from my earliest recollections our family seldom missed a play being performed at the old Saima Hall or during the summer at Saima Park. We also travelled the Central Massachusetts "drama circuit" in our beat-up Pontiac (and, oh, what a hard starter it was on wintry Saturday nights!).

We were no strangers to the Ash Street Hall in Gardner or Belmont Hall in Worcester. A blue-ribbon treat was always the "Vift Ääven Hall" players of New York City when they came with their large casts and musical extravaganzas to Saima Hall.

Yet my own sentimental favorites were always the one-act comedies and farces on Finnish backcountry (maaila) themes, staged periodically in the town hall of my home town of Westminster. These were rollicking, lusty, high-

ly physical entertainments, staged mostly by members of families spanning the generation gap, belonging to the Westminster local of the United Farmers Cooperative, Inc. The play director was Alex Waronen. These were like a spirited Finnish version of the Italian "commedia dell'arte".

So are these modest new efforts just last-gasp feeble attempts to revive a grand tradition, or is this the beginning of a new kind of theater movement among the descendants of first generation Finns thirsting for their roots? I hope the latter is the case.

Obviously, our theater cannot succeed if we try to repeat the old format. But if we realistically consider where we are and what we can accomplish, we can succeed. We realize that there is only a small number of new people who know the Finnish language moving here from Finland. Most of the older generation which immigrated here is gone. Probably a minority of their descendants have retained the language to fluency; many have not, and at best, fragmentarily.

Yet, if our experience in the San Francisco Bay Area is any indication, there is a great deal of interest in our common culture by those of Finnish descent, whether they know the language or not. So if there is to be a successful revival

of the Finnish-American stage, it will need to take this reality into account.

I propose the following as possible approaches to enhance such a development:

1. That pure Finnish language plays be presented, of a short or one-act duration. Since these will be comprehended by only a limited audience, these plays might be better featured as one aspect of a whole evening's program to include music, dance and English language poetry, to appeal to a larger audience who doesn't know the tongue.

2. That multi-media techniques be used from modern drama to make a purely Finnish language play more fully understandable to a possible majority of non-Finnish speaking in the audience. By this I mean experimenting with a background screen upon which English sub-titles can be projected throughout the play just as in exhibitions of foreign films.

3. That short plays of one or two acts be done bi-lingually. Do the acts in one language first, then the other, whether after each act or after the play as a whole. We feel that this quite successfully in "The Joys and Sorrows of Väinämöinen" in our Berkeley experience.

This way, the Finnish-speaking segment of the audience can

enjoy hearing it in that language and those who don't understand Finnish can savor of the flavor of our ancestral tongue in all its richness and beauty. The English version will make it fully intelligible to them and can be an attraction to the larger non-Finnish community.

4. That longer (or shorter) Finnish plays be performed completely in English, like "The Worker's Wife" was done in Duluth. This way many established classics and modern plays can be brought for the first time to general audiences and all of us can be exposed to some of the best in Finnish culture. I'm sure there are competent translators around with a stage background.

5. There are many excellent Finnish short stories, older and through the most modern, with animated dialogue which can be adapted into plays and which can be performed in Finnish, English or in a bilingual combination.

Other variations of the foregoing are possible, but I outline the above for consideration, discussion and practical use where possible. With imaginative and innovative approaches the Finnish theater can be revived and grow into something of which we all can be proud.

(Harry Siitonen is a member of The Kalevala Players of Berkeley, California.)

The Finnish immigrant plays remain my own fondest memory of growing up in the late 1920s, 1930s and early 1940s in the Finnish Social Democratic community in the Fitchburg, Massachusetts area. It is this aspect of our culture which I've missed the most. --Harry A. Siitonen. The photo shows "Simson ja Delilla", presented on the Saima Hall stage in Fitchburg, 1926. Photo by Bergroth.

Finland treads a thin middle line

By William G. Miller

It is said that all Finns know at least two words of Russian: "Ruki verkh!"

In English: "Hands up."

The warning, a memory from the Winter War of 1939-40 when tiny Finland battled the invading Soviets to a standstill, lingers now in folk story as the reverse side of the official Finnish relationship with its giant neighbor to the east.

That official relationship surfaced again last week when Norway revealed that its radar had tracked a missile flying from the Barents Sea across Norway to crash somewhere in northern Finland.

Norway, a member of the North Atlantic Treaty Organization, made no bones about identifying the missile as Soviet. Finland felt that it could say only that it was investigating reports of an unidentified flying object.

In the days before the Soviets finally admitted to an errant missile, Norway lodged a protest with Moscow. Finland merely asked for a clarification of the reported intrusion.

Such Finnish caution comes out of Helsinki's understanding of its history and its relationship with Russia. A nation of only 4.8 million, Finland shares Europe's frontier of 800 miles with the Soviet Union, a nation of 272 million. Yet, alone among Russia's European neighbors, Finland is free, democratic and Western. It is a freedom that the Finns, a onetime forest people who speak an impenetrable tongue, have maintained through a combination of military tenacity and

political acuity.

Today, Finland says its foreign policy—called the Paasikivi-Kekkonen line after two former presidents—is guided by the nation's desire to remain outside big-power politics. Disparagers see the policy as being subservient to Moscow and call it "Finlandization."

Finlandization as a concept is hard to define. Some would contend that it boils down to a policy whereby the Soviets allow a long leash to a free Finland that eventually will toe, or at least not oppose, the Soviet line.

The reality is more complex and not always clearly trackable.

A few examples: After World War II, Finland declined Marshall Plan aid because Moscow opposed it.

In 1980, when the United States boycotted the Olympic Games in Moscow over the Soviet invasion of Afghanistan, Finland participated. Last year, when Russia and its Eastern bloc allies boycotted the Olympic Games in Los Angeles, Finland still participated.

In 1961, Soviet pressure forced the withdrawal from politics of candidates opposed to President Urho Kekkonen.

In 1982, Finnish parties and voters rejected the candidate favored by the Soviets and voted for Mauno Koivisto, a Social Democrat.

In 1983, with five years left to run on the 1948 mutual assistance treaty, Koivisto and Andropov renewed it for another 20 years. Under the terms of the assistance pact, the Soviets severely restrict Finnish forces,

One Finnish soldier was asked last year, "Who is the enemy?"

The Finn, too young to have fought in the Winter or Continuation Wars but old enough to know his history, said, "We are told that the enemy will come from the West. But we know the enemy is in the East."

It was after the Soviet victory in 1944 that the Finns were forced to expel their onetime allies, the Germans, from Finland. As the Finns forced them across Lapland (where now the errant missile is hunted), the Germans torched the scattered towns and villages, giving rise to another Finnish joke.

A Finn is asked, "If Finland were attacked by Germany and Russia at the same time, which would you fight first?"

The Finn pauses for only a moment and responds, "First the Germans, then the Russians."

"Why?" he is asked. The Finn replies, "First business. Then pleasure."

It is a response that belies the official Finnish position, but it, like the "Ruki Verkh" response, is only a joke and all Finns know it.

Today, Finland exists, if not in the best of all possible worlds, at least in a situation that permits it the most freedom while permitting its neighbor the most security.

—Boston Globe

Travels in Europe

By Gladys Mankinen

(continued from last week)

English words are even creeping into the Finnish language. There were two advertisements in a Helsinki newspaper where the most important words were in English. Advertising a sweater sale the ad said, "sweaterit alennushinnolla." True Finnish for sweater is "villatakti". Another advertisement read, "Gym Shoppi". True Finnish would have been "Voimisteluilleke". In place of the Finnish word "auto" we began to hear "kaara", borrowed from the Finn-English of American Finns. Probably much of this slide over to English words is due to there being so much English on Finnish TV.

One big difference between American and Finnish TV is the way news and weather is reported.

In Finland the reporters and weather broadcasters seemed so serious and their faces were expressionless as they related the news and weather.

On our American TV the newscasters are relaxed and relate the news interestingly as they speak and are not afraid to smile. If a story happens to be funny, they'll laugh along with the audience. On weather reports the weather man is often kidded about having given us a rainy day or thanked for a gorgeous day. This camaraderie simply does not happen on Finnish television. Everything is serious.

However, I thought the majority of Finnish TV programs were of higher level than some of ours. I wonder since Finland's schools are so excellent, is that the reason TV programs there have to be geared to more educated minds?

One also has to mention the care Finland takes of its elderly, which, I think, surpasses our programs. Of course some elderly Finns are in rest homes, but the elderly who are still able to live in their homes with a little help are taken care of. The government has a program where a helper is sent to such a home anywhere from one to three days a week. The helper will clean house, do the washing, the cooking, the shopping, and even bathe the elderly if needed. The person helped needs only to pay according to his or her income. The government supplements the rest.

Finland has also taken in Vietnamese refugees, given them nice apartments in Helsinki and generally given them a new start in life. During my visit Finland decided to accept 60 more Vietnamese refugees.

I visited many beautiful churches in Finland. One at Kilminki was exceptionally beautiful. There were all kinds of artistic ornaments around. My cousin explained to me that in the olden days sermons were in Latin. Since the people did not understand the sermons they had to have something interesting to look at to keep them busy.

Even though I found friendliness in general in moving around the country, to me the feeling at church services was cold. There was no one to welcome you to church and no church Sunday bulletins handed out, and no pastor greeted the worshippers on their way out as is usual in our American churches. Even the people seemed to go their own way once outside the church. There did not seem to be any interest on the part of anyone to ask a neighbor or friend, "How's it going?" as Americans generally do on their way to their cars, sometimes even deciding to have mid-morning coffee together after church service.

On the last day of July I flew to Helsinki and this time was met by friends at whose town house in Espoo I stayed for one night. The day was gorgeous, so we went to the beach, where, it seemed, all of Helsinki had come that afternoon. The younger ones enjoyed beach activity, but an older friend and myself sat at one of the cafe's outdoor tables and talked about old times over cups of coffee.

(continued next week)

Memories ja nähtäviä
kustakivä
BOLSTER Monument Works
JOHN A. PRATT, omistaja
Route 26, Oxford, Maine
Pub. Norway 743-2673

Newton-Bartlett
HAUTAUSTOIMISTO
Tel. 836-2113
42 Main St., Newport, N.H.

KALENTERI

MAINE

Jan. 20--Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 p.m., Congregational Church, South Paris.

MASSACHUSETTS

Jan. 13--New England Finnish American Bicentennial Committee meeting, 2 p.m., Saima Park, Fitchburg

MICHIGAN

Jan. 12--Annual Workers' Appreciation Potluck Party, Finnish Center, 35200 W. Eight Mile Road, Farmington Hills.

Jan. 13--Sunday Brunch, Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 16--Senior Citizen luncheon, Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 19--Hoitajat Pasty Sale, Finnish Center, Farmington Hills.

Jan. 26--Annual Las Vegas Nite, Finnish Center, Farmington Hills.

NEW YORK CITY

Jan. 22--Matti Talvela, bass, recital, 8 p.m., Kaufman Concert Hall, 92nd Street Y, 1395 Lexington Ave. (Box office tel. 212-427-4410)

Jan. 31--Feb. 2 & 5--Matti Talvela, bass, with New York Philharmonic (Zubin Mehta, cond., and Eva Marton, soprano; Peter Hofman, tenor) concert at Avery Fisher Hall, Lincoln Center, NYC Wagner: "Die Walkure", Act I (Box office tel. 212-874-2424)

WASHINGTON D.C.

Jan. 24--Symposium: "The Kalevala and Finnish Identity in Finland and America," 9 a.m.-5 p.m., Whitall Pavilion, Jefferson Building, Library of Congress. A commemoration by the American Folklife Center of the 150th anniversary of the Kalevala.

Skier's Song

This poem by Leino is about skiing. Appropriate at this time of year, but of course it's about more than skiing.

Poems usually are about more than some one thing. It's about skiing and about two ways of living, the hard and the easy, and the values in each, with a grim surprise at the end.

You can never hope to do the same thing in two different languages. Certainly you can't translate word-for-word and even make sense. But when you have a fine original in one language, it's fun to try what can be done with it in another, and to compare the two to see what each has to offer. --Richard A. Impola, New Paltz, NY

Skier's Song

(Adapted from the Finnish of Eino Leino)

It's great to ski when the sun is high,
When the crust is sparkling underfoot,
And the sky is a bright blue arch.
But it's greater still when the blown trees groan,
When the blizzard howls and the trail's wiped out,
And the sky is dark with the storm.

It's great to ski with a friend by your side,
To be your companion all the long way,
And the track is laid up ahead.
But it's greater still to ski by yourself,
To be the first to break through the snow,
And to challenge the night all alone.

It's great to ski when the course is marked,
The distance known till you reach the goal,
And a warm fire signals the end.
But finer, braver to ski the trail,
Where choosing a turn is a matter of chance,
And none knows the right from the wrong.

It's great to ski in a time of joy,
When the heart is bursting with happiness,
And hope's torch burns in the night.
But skiing is still a part of the game,
When there's sweat on your brow and pain in your heart,
And death is crouched by the trail.

© 1984, tr. Richard A. Impola

Hyvä on hiihtäjän hiihdellä

Eino Leino

Hyvä on hiihtäjän hiihdellä,
Kun hanki on hohtava alla,
kun taivas kirkasna kaareutuu--
mut hauskempi hiihtää, kun ruskava puu,
kuul' ulkovi, polku on ummessa
ja tulsku on taivahalla.

Hyvä on hiihtäjän hiihdellä,
kun ystävä häll' on myötä,
kun latu on aukaistu edessään--
mut parempi hiihdellä yksinään,
tien' itse aukaista itselleen
ja yksin uhmata yöä.

Hyvä on hiihtäjän hiihdellä,
kun tietty on matkan määrä,
kun liesi viitrovi lämpöinen--
mut sorjempi, uljaampi hiihtää sen,
joka outoja onnen vaihteita käy
eikä tiedä miss' oikea, väärä.

Ja hyvä on hiihtäjän hiihdellä,
kun riemu on rinnassansa,
kun toivo säihkyvi yössä--
mut käypä se laatuun hiihtää myös
hiki otsalla, suurissa suruissa
ja kuolema kupeillansa.

Smith Funeral Home
ELDEN J. BJURLING
69 Vernon St. Gardner, Mass.
Tel. 432-0377

R. W. BICKFORD
INSURANCE AGENCY INC.
4 Central Street Ashburnham, MA
01430
Telephone 827-5909

RESURKASTA
SUAITSEVA
FRANK H.
MILES
COMPANY
1158 MAIN ST. HOLDEN MA
Hautausmaasto
vuokasta 1976

MAY
FUNERAL SERVICE
HAUTAUSTOIMISTO
WINSLOW P. MAY, johtaja
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle
85 Nichols St., Norwood, Mass.
Puhelin 762-1509

FITCHBURG

JA YMPÄRISTÖ

Tulevia tilaisuuksia

The New England Finnish American Bicentennial Committee'n yleiskokous pidetään sunnuntaina, tammikuun 13, 1985 klo 2:00 iltapäivällä Saiman Puistossa. Mikäli sille päivälle sattuu huono ajokeli, kokous siirtyy viikolla.

Syntyneitä

Joulukuun 28, 1984 tyttölapsi Mr. ja Mrs. Brian Robideauille (Lisa Parvialainen), 30 Sylvan Ave., Leominster.

Joulukuun 31, 1984 tyttölapsi Mr. ja Mrs. Edwin Moilaselle (Paula Wilhelm), 556 Central St., Leominster.

Joulukuun 31, 1984 poikalapsi Thomas Johan Keene, N. H:ssä James M. ja Mare-Anne (Aed) Järvelälle, Munsonville, N.H. Isovanhemmat isän puolelta ovat Fred A. ja Helvi M. Järvelä, Lunenburg; äidin puolelta Johannes ja Ella Aed, Västerwik, Ruotsi.

NIMIPÄIVIÄ

Tammikuun 16 p. Ilmari, Ilmo
Tammikuun 17 p. Antto, Toni, Anton, Anttoni
Tammikuun 18 p. Laura
Tammikuun 19 p. Heikki, Henrik, Henriikki, Henri
Tammikuun 20 p. Henna, Henni
Tammikuun 21 p. Aune, Auni
Tammikuun 22 p. Visa

Kiitos

Sydämelliset kiitokset pojaleni Paavo Paljalalle, Eevalle ja Bobille sekä Riitaa ja Peter Coralle kaikesta ystävällisyydestä vierailuni aikana.
Sydämellisin kiitoksin,

MUMMU SUOMESTA

Florida kutsuu!

Edestakainen junamatka Bostonista mihin tahansa Floridan kaupunkeista

\$150 aikuisilta, lapset puolella hinnalla

GIT MATKATOIMISTO

69 Main St., Leominster
Puh. 537-4536

Kaikenlaisia vakuutuksia... Puhutaan Suomea

NIEMI INSURANCE AGENCY, INC.

105 Main Street, P.O. Box 309 Westminster, MA
Valitetaan myös kiinteistöjä Puhelin 874-2921

HENRY J. LEBLANC Insurance Agency, Inc.

Todellinen vakuutuspalvelu KIINTEISTO - IRITÄIMISTO

KODINOMISTAJIEN AUTO - PALVELUKKUNEN

375 Summer St., Fitchburg, Mass. Puh. 345-1021
SUOMEA PUHUVIA VIRKAILJOITA

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller Director Phone All Branches 345-6778

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL: 345-6635
Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS

Services Within Your Means Local or Distant

Our convenient location, easily accessible from all parts of city and suburban towns
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING

IN COMPLIANCE WITH FTC

... about your Social Security

"Henkilöt, jotka pestaavat kotiapua, kuten esimerkiksi palvelijan tai apumiehen, joutuvat ehkä luettelomaan näiden palkat Social Security tarkoitukseen varten. Ilmoitti Fitchburgin Social Security aluejohtaja Frank A. Battistelli.

Mikäli kotipulainen ansaitsee ainakin \$50 rahassa 3-kuukautisen jakson aikana, hänen palkastaan pitää pidättää Social Security-verot ja hänen ansiostaan pitää ilmoittaa Social Security virastoon. Mukaan luetaan nekin rahat, joiden tarkoituksena on hoitaa automaksut, ruoka ja asunto.

Kalenterinellänne on kolmen kuukauden pituinen aikajakso päättyen maaliskuun 31, kesäkuun 30, syyskuun 30 tai joulukuun 31 päivään. Jopa \$4 viikonansiot ylittävät sallitun \$50 neljännekseltä.

Tässä muutamia esimerkkejä poikkeustapauksista:

Osaatko sekä suomea että englantia?

Oletko konekirjoitus-taitoinen?

Mikäli vastauksesi oli myönteinen kumpaankin kysymykseen ja mikäli olet halukas työskentelemään väliaikaisesti, otapa yhteys Raiuaajan toimitukseen. Tarvitsemme tuuriajia aina silloin tällöin sekä sairaus- että lomapäiviä varten. Lisätietoja saa joko pistäytymällä toimitusosastamme tai soittamalla puhelimella: Raiuaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, MA - puh. 343-3822.

Suomea puhuva
MRS. BARBARA FANNING
voi auttaa teitä kiinteistön ostoa tai myyntiä koskeissa asioissa.
Myös arvioi kiinteistöjä.
Kotipuhelin 345-5411
FOSTER HEALEY REAL ESTATE, INC.
300 Main St., Fitchburg
Puh. 345-5511

-Henkilön, joka omistaa hotellin, täysihotellin tai vastaavan, tulee ilmoittaa kaikkien henkilökuntaan kuuluvien ansiot, siinäkin tapauksessa että ne jäävät alle \$50.

-Henkilön, joka pestaa kotiapulaisen voittoa tuottavalla

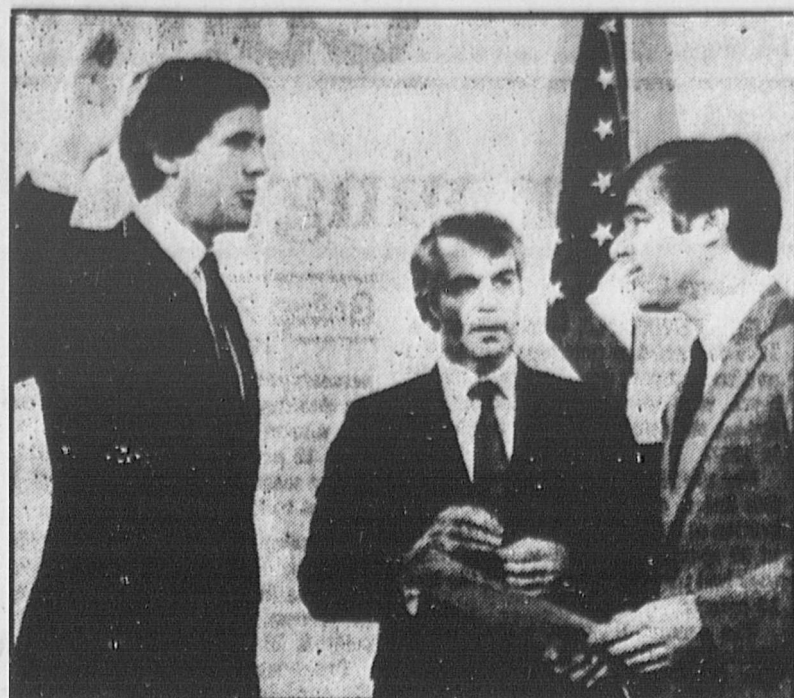
maatilalla, tulee ilmoittaa ansiot, mikäli ne ovat ainakin \$150 vuodessa. Sama koskee henkilöä, joka työskentelee ainakin 20 päivää vuodessa tiettyä tunti-, päivä-, viikko- tai kuukausipalkkaa vastaan, vaikka ansiot jätisivätkin \$150 alle.

-Social Securityn alaisuuteen ei kuulu aviopuolison tai alle 21-vuotiaan lapsen kotitalousapu. Tietyissä olosuhteissa vanhemmille tällaisesta työstä maksetut ansiot kuuluvat Social Securityn alaisuuteen.

Kotitalousapua pestaavien henkilöiden tulisi merkitä muistiin palkkaamansa henkilön nimi, osoite, Social Security numero sekä palkkamäärä.

Tiedot pidätetyistä veroista ja kokonaispalkasta on ilmoitettava IRS:lle neljänneksittain. Lisäksi työnantaja on velvoitettu antamaan verolomake W-2 kaikille työllänsille tammikuun viimeiseen päivään mennessä.

Sekä työnantajat että työlläiset saavat lisätietoja ottamalla yhteyden Fitchburgin Social Security toimitukseen, 881 Main St., Fitchburg, MA.

Kuvernööri Michael Dukakis (oikealla) vannoo John Kerry'n US senaattoriksi viime viikon keskiviikkona edeltäjän Paul Tsongasin (keskellä) seurassa toimitusta vieressä. Tsongas jätti virkansa päivää ennen määräaikaa jotta Kerry saisi etumatkaa muista uusista senaattoreista, jotka varapresidentti George Bush vannoi virkoihinsa keskiviikkona.

Hurja takaa-ajo Worcesterista Fitchburgiin

Kaikki sai alkunsa siitä, kun poliisi Albert Sjogren pysäytti worcesteriläisen pankin pyssäköintialueella auton, koska sen numerolaatan rekisteröinti oli mennyt umpeen. Seuraukset olivat kaikkea muuta kuin rutiniomaiset, sillä mies ampuu poliisia ja pakeni palkalta mustalla Volkswagenillaan.

Tästä sai alkunsa Worcesterista Fitchburgiin johtanut takaa-ajo, minkä aikana mies

ampui myös yhtä valtion poliisia sekä yhtiä autolijaa ja otti kaksi panttivankia vaihtamaan ajamansa auton kahdesti toiseen. Poliisit totesivat myöhemmin ensin näisenkin auton olleen varastetun.

Mies eteni hurjaa vauhtia valtie 190:llä poliisien takaa-ajamana, usein jopa tien väärtä puolella. Fitchburgissa mies onnistui karistamaan poliisit kintereiltään. Myöhemmin he löysivät hänen ajamansa auton erään Myrtle Avenuen talon edustalta. Ovelta ovelle käyty etsintä ei kuitenkaan johtanut tuloksiin.

Myöhään tiistai-iltana Fitchburgin poliisit sanoivat tiedävänsä kuka takaa-ajettu mies oli, mutta halusivat pitää sen omana tietonaan tässä vaiheessa.

Keskiviikkonaamuun mennessä mies oli edelleen vapaalla jalalla, mutta poliisit jatkoivat yhä etsintäänsä.

Tiistai-iltapäivä Fitchburgissa näytti aivan elokuvan tai

Kodittnomat saivat yösijansa

53 - 55 Lunenburg Streetillä sijaitsevan asuintalon kohdalla on vihdoinkin ratkaistu. Kaupungin valtuusto päätti joulun alla äänin 10 - 1 myydä rakennuksen Our Father's House Inc. järjestölle siitä huolimatta, että joukko fitchburgilaisia vuokratilojen omistajia ilmaisi vastustavansa ajatusta.

Järjestön presidentti pastori Craig Batesin mukaan he toivoivat rakennuksen olevan asumiskunnoss helmikuun alkupuolella.

Asiaa vastustavien vuokraistien joukko perusteli kantansa American Journal of Psychiatry lehdessä olleen kirjoituksen perusteella. Artikkelin mukaan kodittomien yösijat ovat "avoimia turvakoteja".

Vuokraisännät väittivät yöpymispaikan alentavan alueen muiden kotein kiinteistöarvoa ja he ehdottivat jonkun toisen sijaintipaikan harkitsemista. Rakennus on nyt virallisesti Our Father's järjestön omaisuutta, mutta sen pitää antaa asumislupa sekä täyttää kaupungin rakennusviraston koodit ennenkuin se on asumiskelpoinen. Alustavien suunnitelmien mukaan rakennuksen ensimmäisessä kerroksessa on vain tarpeelliset yöpymissijat neljälle henkilölle.

Quincy, Mass.

Taaskin tammikuun kolmantena sunnuntaina, 20 päivä koostumme suomenkieliseen Jumalanpalvelukseen Robert St. Luth. kirkkoon. Aika on sama klo 2:30 ilt. Tilaisuuden johtaa pastori Matti Salomaa.

Lopuksi on tarjottua ja seurustelua alakerrassa.

Hyvää Uutta Vuotta kaikille. Serafiina

television poliisisarjan filmauspaikalta: helikopterit lensivät ristiin rastiin, poliisilautot täyttivät Myrtle Avenuen molemmat puolet ja poliisit kuljivat ovelta ovelle esittäen kysymyksiä paikallisille asukkailla.

KIRKOLLISIA UUTISIA

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 13 p., EI ole suomenkielistä jumalanpalvelusta. Klo 9:15 aam. sunnuntai koulun. Huom! raamatuntutuntia EI ole tänä sunnuntaina. Klo 9:30 aam. Nuorten raamatuntutunti. Klo 9:30 aam. Luterilainen tunti Leominsterin asemalta WCMX, 1000 am. Klo 10:30 aam. Engl. jumalanpalvelus.

Huom! Past. Cobb'n perhe tulee olemaan viikon lomalla (tammik. 7-14 pp.) vierailen pastorin vanhempien luona.

Elm St. Lähetyseurakunta

Sunnuntaina, tammikuun 13 p., klo 8:30 ap. radiohartausta NEW LIFE - asemalta WEIM am - 1280, Fitchburg. Jumalanpalvelus klo 9:30 ap. saarnaava pastori David Wuori. Klo 10:30 ap. kahvi- ja mehutarjoilu. Puhelut klo 10:45 ap. kaikenikäisille.

Tiistaina, tammikuun 15 p., klo 7:30 ill. Aikuisten kuoro harjoittelee. Klo 7:30 ill. Viikkoillan harjoitus. Kahvitarjoilu kustantavat Mr. ja Mrs. Waino Paananen.

Bethel - seurakunta

Suomenkielinen radiohartausta, Hyvät Uutiset, lähetetään joka sunnuntaiamu asemalta WEIM - 1280, Fitchburg, klo 10:30 aam. (aamulla).

Tiistaina (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään Kalevankodissa, 107 Mechanic Street, Fitchburg, sunnuntaiin, alkaen klo 2 iltapäivällä. Erikoistilaisuuksista ilmoitetaan aina tarpeen mukaan.

Tiedusteluja seurakunnan toiminnasta voidaan tehdä ottamalla yhteys Yrjö Kainuun, puh. 342-7155 tai Liisa Liedekseen, puh. 342-4474.

WE'RE WORKING JUST FOR YOU!

CHOICE MORTGAGE LOANS

WE WON'T CHARGE

YOU A CENT!

BEFORE YOU APPLY FOR A MORTGAGE AND PAY AN APPLICATION FEE, LET'S BE SURE THAT YOU QUALIFY.

1. WE'LL GIVE YOU A RATE ESTIMATE.
2. A COMPLETE CLOSING COST ESTIMATE.
3. A PRE-QUALIFYING REVIEW.

PLUS ANSWER ANY AND ALL OF YOUR QUESTIONS.

IT'S ALL PART OF OUR WCU 1ST CHOICE MORTGAGE LOAN SERVICE...IT WON'T COST YOU A CENT! WE WILL LEND ANYWHERE IN MASSACHUSETTS.

CALL 345-1021 or TOLL FREE (MA) 1-800-252-8755 TODAY!

IT'S A GREAT COMBINATION...

AND YOU!

AN EQUAL OPPORTUNITY LENDER

WE'RE WORKING JUST FOR YOU!

WORKERS' CREDIT UNION

•815 MAIN ST., FITCHBURG, MA 345-1021
•40 FAIRMOUNT ST., FITCHBURG, MA 343-5810
•313 PLEASANT ST., GARDNER, MA 632-9200
•11 W. MAIN ST., ORANGE, MA 544-2188